

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Ju-
goslaviji 50 Din, za
inozemstvo 100 D

SLOVENECEC

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
1 stolp, peti-vrsta
mal oglas po 150
in 2 D, večji oglas
nad 45 mm višine
po Din 2-50, velik
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
Pri večjem o
naročilu popust
Izide ob 4 jutraj
razen pondeljke in
dnova po prazniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rekopisi se ne vračajo, ne frankirana
pisma se ne sprejemajo - Uredništva
telefon šte. 50, upravnštva šte. 325

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Čekovni
račun: Ljubljana šte. 10.650 in 10.349
za inzerate, Sarajevo št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Afera Orjune.

Belgrad, 2. julija. (Izv.) Z ozirom na vesti nekaterih listov, češ da ministrski svet ni sklenil razpustiti ljubljanske »Orjune« , marveč samo v tem pogledu dal ministru za notranje zadeve Boži Maksimoviću svobodne roke, treba konstatirati, da je ministrski svet razpust »Orjune« v Sloveniji sklenil in svojega sklepa do danes ni razveljavil. Tudi ni res, kar trdi »Slovenski Narod«, da se je minister Maksimović izjavil v uvodoma omejenem smislu. Pač pa je bila izjava ministra

Maksimovića taka, da se iz nje splošno sklepa, da se je vprašanje v zadnjem času pokrenilo tako, da ne gre razpustiti »Orjune« samo v Sloveniji, ampak v celi državi in se v merodajnih krogih uveljavlja mnenje, da bi bilo edino pravilno, razpustiti vse teroristične organizacije v državi, ki so notranjemu miru in redu nevarne in ogrožajo državo v njenih temeljih. Iz tega se razlaga, da minister za notanje zadeve čaka še definitivnega razčiščenja v tem pogledu.

Sestanek voditeljev opozicije.

Belgrad, 2. julija. (Izv.) Dopoldne so se sestali voditelji opozicije. Seji so prisostvovali: Davidovič, Sušnik, Spaho in Joca Jovanović. O sestanku so izdali sledeče poročilo: »Voditelji ožje opozicije so na današnjem sestanku ponovno razpravljali o odgoditvi skupščinskih sej. Opozicija je mnenja, da bi se morala vlada glede odgoditve sej posvetovati z voditelji vseh skupščinskih klubov in to tem bolj, ker se je preje vedno tako delalo. Opozicija mora ugotoviti, da je odgoditev sej škodljiva za interese države in ljudstva z ozi-

rom na splošno politično, gospodarsko in finančno krizo. Ta odgoditev sej, potovanje štirih članov vlade na svečanosti, izjave predsednika vlade, da pripravlja vlada zakonske predloge za prihodnjo sejo narodne skupščine, vse to dokazuje, da ima opozicija prav, če trdi, da vlada ni sposobna za delo. Na sestanku voditeljev se je sklenilo, da bodo imele opozicijske stranke, kjer je mogoče, skupne shode. Ožja opozicija pripravlja velik manifestacijski shod v Jasenici.«

Intrige med radikali.

Belgrad, 2. julija. (Izv.) Z odgoditvijo skupščinskih sej je v političnem življenju nastopila precejšnja tišina, posebno v skupščini. Odbori, ki delajo, delajo zelo počasi, ker vladna večina delo očitno ovira. Na nekatere seje poslanci vladne večine sploh ne prihajajo. Danes bi se imela vršiti seja odbora za ustanovni zakon, pa je prišel od opozicije samo poslanec Gosar, od vladne večine pa Basariček. Seja se ni mogla vršiti. Tem večje je intrigranje in kombiniranje. Nekateri krogi mislijo, da ni pričakovati važnih sprememb. S tem v zvezi govore o živahnih ofenzivah Pašičevcev proti Ninčiču in proti Maksimoviću. Ofenziva postaja vsak dan močnejša. »Novosti« vedo poročati, da so Pašičevci predla-

gali, da naj se da Pašiču ponovno ministrsko predsedništvo za 15 dni, po 15 dnevih bi sam podal ostavko in bi se na ta način sam častno umaknil. Ker merodajni krogi te kombinacije niso sprejeli, forsirajo Pašičevci zelo Marka Trifkovića. Očitno je, da Uzunović še nikakor ne misli dati oblasti iz rok. Poskušal bo vse, da svoj centum obdrži na vladi. V političnih krogih vzbuja pozornost, da je Uzunović stalno v zvezi z opozicijskimi strankami. To dejstvo smatrajo nekateri kot dokaz, da je Uzunović pripravljen na vse, tudi na to, da bi se za ceno razbitja radikalnega kluba obdržal na vladi. V tem slučaju bi rabil opozicijo, da dobi v skupščini večino. To so kombinacije, ki nimajo za sedaj še podlage.

Izjava posl. Sušnika.

Belgrad, 2. julija. (Izv.) Poročali smo o interpelaciji nekaterih Pašičevih radikalov proti bivšemu železniškemu ministru Antonu Sušniku. Dasiravno se je ta interpelacija v javnosti svoječasno dovolj razčistila, je vendar poslanec Sušnik dal javnosti sledečo izjavo:

Interpelacija, ki so jo proti meni vložili radikalni poslanci Peter Četrotvič in tovariši, ne prinaša ničesar novega, marveč ponavlja staro, javnosti že znano obtožbo, ki so jo radikali iz Pašičeve okolice proti meni vložili 1. 1924., ko sem bil železniški minister. Na to interpelacijo odgovarjam na kratko sledeče:

1. Kar se tiče nabave tračnic in ostalega raznotirnega materiala, nisem kot železniški minister ničesar prikrival, niti nisem po kakšnem skrivnem potu odstopil dobavo trdniki Dortmund Union in Otto Wolf in nisem kršil zakona o državnih dobavah, kakor se v interpelaciji trdi. O nujni potrebi tračnic in opornitvi ter koristnosti tega arangementa so dali svojo besedo: a) komisija iz strokovnih: tehničnih, računskih in pravnih oseb iz železniškega ministrstva, generalne direkcije drž. železnice in direkcije za graditev novih železnic; b) ministrstvo za zunanje zadeve, oddelek za izvršitev mednarodnih pogodb; c) odbor za državne nabave pri fin. ministstvu; d) ministrski svet; e) glavna kontrola.

2. Do izvršitve arangementa s firmo Dortmund Union in Otto Wolf sploh ni prišlo, ker so se po londonskem sporazumu radi Davesovega načrta razmere v Nemčiji popolnoma spremenile in moj arangement za nabavo tračnic nikdar ni bil podpisan. Država pri nabavi tračnic in ostalega materiala za časa mojega ministristvanja ni trpela nobene, niti najmanjše materialne škode, nasprotno imela je veliko korist. V pogajanjih, ki so se radi arangementa pozneje vodila z Nemčijo, se je posrečilo, da so se nam na račun reparacij dobavljale tračnice in manjši material za 200 odstotkov cenejše, nego je bilo to v pogodbah iz 1. 1923.

3. Resnica je, kar se v interpelaciji trdi, da so tri komisije pregledale in precenile zgradbo vdove Mlihotin, Kastel Luksić pri Splitu, ki jo je upravni odbor socialnega humanitarnega odseka kupil z mojo odobritvijo za 2.400.000 Din. Vse tri komisije, od ka-

terih je bila vsaka sestavljena od drugih oseb, so prišle do zaključka, da je to posestvo ugodno za namene Centralnega fonda in vse tri komisije so v tem pogledu predložile popolnoma enaka mnenja. Sklep upravnega odbora je popolnoma odgovarjal poročilu treh komisij in načelnik socialnega humanitarnega odseka mi je predložil ta sklep upravnega odbora obenem s komisijiskim poročilom in ocenitvijo navedenih posestev za izplačilo na odobrenje. V svojem poročilu je posebno naglasil, da je sklep upravnega odbora v duhu zakona in neodobravanje sklepa ne bi bilo v soglasju z zakonom. Na temelju vsega tega sem odobril sklep odbora. Ko se mi je pozneje sporočilo, da so v delovanju načelnika socialnega humanitarnega odseka in upravnega odbora nepravilnosti, sem takoj odredil, da se izplačilo kupne cene ustavi. Obenem sem odredil, da se potrebno ukrene za zaščito interesov fonda in da se proti odgovornim uslužbencem uvede preiskava.

Belgrad, 2. julija 1926.

Anton Sušnik, narodni poslanec in minister na razpeloženju.

Vprašanje konkordata.

Zagreb, 2. jul. (Izv.) Nova številka »Katoliškega lista« prinaša poročilo, da bo novi poslanik naše države pri Vatikanu v najkrajšem času nastopil svojo službo, ker je bil dosedaj zadržan radi bolezni. Poslanik je prejel naročilo, da se čimprej obnove pogajanja ta sklenitev konkordata z Vatikanom. Razgovori se bodo zopet pričeli v najkrajšem času ker je dr. Ninčič mnenja, da se mora rešiti vprašanje konkordata še pred obiskom našega kralja v Italiji, ker se bo pri tej priliki izvršil obisk tudi pri Vatikanu in bi bilo zato potreba, da je do takrat to vprašanje že rešeno.

RADIČ NA AGITACIJI.

Split, 2. julija. (Izv.) Zadnji čas se mudi Radič v Dalmaciji, kjer prireja politične sestanke. Sestanek na Korčuli je bil zelo slabo obiskan in je izpadel zato zelo klaverno. Jutri je napovedal shod v Metkoviću, kjer se ravno vrši katoliški dan. To je zelo neokusna gesta od strani Radiča, ker je svoj prihod napovedal ravno v času te manifestacije, katere se bo udeležil tudi splitski škof.

Zakon o centralni upravi.

GOVOR POSLANCA DR. HODZARJA. — ZAHTEVAMO SAMOUPRAVO. — VLADA UKINJA MINISTRSTVO ZA SOC. POLITIKO IN ZA VERE. — SOCIJALNA VPRAŠANJA NAJ REŠUJE PO MNENJU VLADE MINISTRO ZA TRGOVINO IN INDUSTRIJO. — NAŠE ZAHTEVE.

Belgrad, 2. jul. (Izv.) Dopoldne se je vršila seja zakonodajnega odbora. Na dnevnem redu je bil vladin predlog o centralni upravi. O tem bi moral dati ekspozé minister Srškić. Ker pa je odšel v Prago, je pravosodni minister Gjuričić izjavil, da ne more podati podrobnega poročila, ker ni v zakonskem predlogu dovolj verziran. Nato je dobil besedo poslanec Jugosl. kluba dr. Hodžar, ki je izjavil: V moderni državi mora ljudstvo stopiti do države iz pasivnega v aktivno razmerje. Ljudstvo ne sme biti masa, ki se vlada, marveč mora državo smatrati kot svojo državo, njene zadeve kot svoje zadeve. Zato zahtevamo samoupravo ljudstva. Kot resnični demokrati ne moremo priznati, da bi bil med državno upravo in samoupravo ljudstva kontrast v subjektu uprave. Samoupravne korporacije, v katerih ljudstvo po svojih zastopstvih, v občinah, okrajih, pokrajinah in deželah aktivno sodeluje, v resnici izvršujejo državne posle. To ni nobena omejitev suverenitetne pravice države, marveč je uresničenje modernega demokratičnega načela, da je ljudstvo ne samo objekt, marveč subjekt vlade. To je principien razlog, zakaj naša stranka odločno odklanja centralistično ureditev ter zahteva notranjo reorganizacijo na temelju avtonomističnega principa. Da je naše stališče pravilno, je pokazal dosednji razvoj centralizirane uprave v naši državi. Poslanec na podlagi dosedanjih izkušenj dokazuje škodljivost centralizma, čigar sistem je vzbudil med ljudstvom splošno nezadovoljstvo. Centralizem ne daje ljudstvu niti tisto malo samouprave, ki je zajamčena po ustavi. Nadalje naglašja, da ne odstopamo od svojega programa. Iz razlogov prepotrebne državnega varčevanja in drugih političnih razlogov pa predlaga, da se število ministrstev zmanjša. Zakonski predlog vlade in vladne večine vsebuje nekatere redukcije, ki pa so nezadostne in značilne za mišljenje vlade. Vlada predlaga, da se ukine ministrstvo za socialno politiko in da

se, kar je zelo značilno za mišljenje vladnih krogov, njegovi posli dodelijo ministrstvu za trgovino, torej industriji, ki je v glavnem poklicana braniti načela kapitalističnega narodnega gospodarstva. Naša apodiktična zahteva je, da se mora ministrstvo za socialno politiko obdržati in da se mu pridruži ministrstvo za narodno zdravje kot njegov del. Nadalje predlagamo, da se ukine ministrstvo za šume in rude in da se njegovi posli razdelijo med ministrstvo za kmetijstvo in ministrstvo za trgovino. Istotako predlaga, da se ukine ministrstvo za javna dela. To ministrstvo je v prečasnih krajih na slabem glasu. Za naše kraje ni ničesar storilo, ampak se je zasovražilo s kulukom. Njegovi posli bi se razdelili med ministrstvo za promet in med ministrstvo za industrijo in za trgovino. Mnenja sem, da naj se ukine ministrstvo za agrarno reformo in naj se združi s kmetijskim ministrtvom. Kar se tiče ministrstva za vere, je potrebno, da to ministrstvo ostane, dokler se ne uredi važna versko politična vprašanja v naši državi. Pri nas verski odnosi še nikakor niso urejeni in ustaljeni. Nimamo še urejenih medverskih odnosov. Nimamo še konkordata. Ko bodo rešena vsa ta vprašanja, bi se moglo to ministrstvo združiti z ministrstvom za pravosodje. Po našem mnenju bi se mogla ministrstva razporediti takole: 1. pravosodje, 2. prosveta, 3. zunanje zadeve, 4. notranje zadeve, 5. finance, 6. vojska, 7. promet, pošta, brzojav in javna dela, 8. kmetijstvo, vode, šume in agrarna reforma, 9. trgovina, industrija in rude, 10. socialna politika in zdravje in 11. vere. Zakonski predlog sam je zelo površno sestavljen in je prosto naštevaje mogočih in nemogočih funkcij centralne uprave brez omejitve njenih kompetenc napram samoupravnim vladam. Zato izjavljam, da bodo poslanci Jugosl. kluba glasovali proti predlogu. Nato so govorili še nekateri opozicijski poslanci, nakar se je seja zaključila.

Zakon o knežji odpravnini propadel.

Berlin, 2. julija. (Izv.) Parlament je danes pričel tretjič razpravljati o zakonskem predlogu za odpravnino nemškimi knežjim hišam. Zastopnik socialnodemokratske parlamentarne frakcije je podal izjavo, da njegov klub odklanja sedanjí zakonski predlog. Grof Westard je izjavil istotako za nemško nacionalni parlamentarni klub. Zatem je podal stališče vlade dr. Marx, ki je izjavil, da vlada ne polaga nikake važnosti več na to in da zakonski predlog umakne. Ker sta se obe stranki izjavili proti temu zakonskemu načrtu, ne more tudi namera vlade, da bi razpustila parlament, pri-

nesti nikake razjasnitve več. Kabinet je razpravljajal vsled tega o demisiji in je sklenil, da predloži svoja mesta na razpolago državnemu predsedniku. Ta pa je izrazil željo, da vlada ne poda ostavke, ker bi o bilo radi notranjega in zunanega političnega položaja neumestna. Vlada bo mogla ponovno razpravljati o tem vprašanju šele takrat, ko bodo zato dani drugačni politični predpogoji. Komunisti so izjavo vlade motili z velikim nemirno. Predsednik Loebe je izjavil, da je s tem nadaljna razprava o vprašanju brezpredmetna.

—o—

Francija v večni krizi.

Pariz, 2. julija. (Izv.) Zdi se, da je Cailaux že pri prvi večji finančni odredbi naletel na splošen odpor ne samo pri političnih nasprotnikih in v gospodarskih krogih ampak celo pri svojih tovariših v kabinetu. Nekateri listi poročajo že o sporu med Briandom in Cailauxom. Cailaux smatra namreč za neobhodno potrebno, da se vlada po zlati rezervi francoske narodne banke in sicer tudi tedaj, če bi se že brez tega sredstva posrečilo stabilizirati frank, in utemeljuje to zahtevo s precedenčnim slučajem pred svetovno vojno. Briand je nasprotno v imenu vlade demanti-

ral, da bi vlada sploh hotela se dotakniti zlate rezerve francoske banke.

V parlamentarnih krogih že govor o bližnji krizi vlade in razmotirajo o njenem nasledstvu. Vedno bolj očitno se kaže, da je sedanja zbornica za vsako delo nezmožna in da ni druge rešitve kot razpust in nove volitve. Volitve po sedanjem volitvem redu pa ne bi prinesle nič več javnosti, ker bi bila nova zbornica približno ravnotako raztrgana, kakor je sedanja. Volivna reforma je predpogoj za ozdravljenje francoskega parlamenta.

—o—

Španski kralj v Londonu.

London, 2. jul. (Izv.) Vsled vesti o name-ravanem atentatu na španskega kralja je angleška policija odredila posebne varnostne odredbe. Vse angleške luke so strogo zastražene. Španskega kralja bodo spremljali najvišji policijski funkcionarji.

London, 2. jul. (Izv.) Španska kraljeva dvojica je predvečerašnjem zvečer dospela na kolodvor »Viktoria«. K sprejemu je prišla kraljica, princ valeski, vojvoda in vojvodinja Yorška ter princezinja Beatrice. V imenu vlade je bil navzoč zunanji minister Austen Chamberlain, sir Horace Rumbold in poslani. Visoka gosta bosta prebila v Londonu 14 dni in bosta prisostvovala vajam vojnega zračnega brodogoja v Heudeonu.

Pariz, 2. jul. (Izv.) Ob priliki potovanja španske kraljeve dvojice v London so befežili nekateri listi vest, da se princ valeski misli poročiti s špansko infantinjo Beatrice. Ob priliki španskega obiska v Londonu se bosta kraljevi rodbini dogovorili glede poroke.

Pariz, 2. julija. (Izv.) Pri aretiranih atentatorjih na španskega kralja je naša policija več orožja in zalogo municije ter okoli 40 tisoč frankov. Atentatorja sta prišla v mesecu maju iz Argeninije in sta v Parizu nastopala kot premožna turista. Imela sta tudi avtomobil. Aretiranca sta priznala, da sta hotela ustreliti španskega kralja. Policija je že na sledu njunim pomagačem. Gotovo je, da gre za obsežen in dobro organiziran napad.

Gniloba fašizma.

Danes se upirajo oči vseh nacionalistov v Mussolinijev »štilc«, češ, da je ta najboljši za podvig držav. Tu pa tam se je že skoraj vsidralo mnenje, da je fašizem edina sila, ki je mogla rešiti liberalno Italijo pred popolnim polomom. Naša diplomacija računa s fašistovskim sistemom kot s stalnim faktorjem, ki ga ne sme prezreti pri nobenem svojem političnem koraku. Ta vera, da je fašizem izraz »mlade Italije«, je že nekajkrat prisilila naše državnike, da so zatajili ne le svojo kri v ugrabljenih krajih, marveč tudi svojo čast in mladostno suverenost države, ki jo zastopajo. Gospod Mussolini je danes že vzor vsem državnikom močne roke in stranka njegovih fašistov vzor najbolj državotvorne in trdne stranke.

Polagoma pa udarja gnil smrad iz fašistovske stavbe. Sicer se vodje fašizma poslužujejo vseh sredstev, da ne pride v zunanji svet, toda svoje krhke diktature le ne morejo utajiti. Sila »mangelov« in ricinovega olja je ustrahovala italijansko ljudstvo, da prenaša diktaturo, skrb za ljubi kruh je dala fašizmu na prodaj za dober kup čast in prepričanje tisočev poštenih Italijanov. Pa diktatura se lomi in Mussolini je v strahu za njo pred svojimi najbolj vernimi.

Tri ali štiri struje razganjajo fašizem. Robert Farinacci, ki je hotel strgati Mussoliniju krono, škrlil je z zobmi v konfinaciji v Cremoni. Njegov nasprotnik notranji minister Federzoni, najbolj zvita in brihtna glava v sedanjem ministru, pa triumfira med dvema. Ve za Mussolinijeve grehe. »Duce«, ki ga smatrajo za čistega, tira brezobzirno svoje tovarše v umazana dejanja in svoje najbolj zveste tudi porabi za daritvena jagnjeta, če pride stvar na dan. Afera z igralnicami to najlepše kaže.

Ko je bil Finzi državni podtajnik v notranjem ministru, je vložila neka italijanska družba prošnjo, da sme otvoriti igralnico. Podtajnik Finzi je dobil za to, da bi hitreje akt podpisal, dva ali tri milijone lir. Monakovski princ se je zbal za igralnico v Monte

Carlu ter svoje dobičke in je brž poslal posebnega kurirja k samemu Mussoliniju. Odpisanece je položil na mizo ministrskega predsednika kupček frankov in dovoljenje za igralnico — ni izšlo. Tako torej: eden dobi kupčino, da se dovoljenje izstavi, drugi še večjo, da se ne izstavi. Dobra kupčija! Za te posle je zvedel rajni Matteotti. Hotel jih je v parlamentu razkriti, a je prišel ukaz za njegov — umor. Mussolinijev osebni stenograf Fasciolo je nekaj o teh poslih slutil in je moral zbežati. Bossoni, vodja tiskovnega oddelka, ki naj bi po Mussolinijevem načrtu bil daritveno jagnje, si je moral z begom rešiti življenje. Farinacci je pa znal bolje. »Duceju« je povedal, naj mu pusti toliko in toliko proste roke, pa bo pozabil na lire, franke in igralnice. Ker je pa pri obravnavi v Chietiju dobil še več dokazov v roke, je moral odstopiti svoje mesto Turatiju. Ni mu pa odstopil svojega vpliva in svojih pristašev, za katere ni več Mussolini »il santoc«. To vodja dobro ve in si šola vohune, ki pa morajo paziti tudi na Federzonija. Ta gospod ima za seboj težkega finančnika Toepflita in vso težko industrijo. Baje se skrivajo za njegovim hrbtom tudi framašonske lože, ki jih je on sam zatrl — na papirju.

Med temi tremi »ducejic« vre z vso silo tiho, a vztrajno. Mussolini postaja zmernejši, to je posledica Federzonijeve moči. Najbolj divji fašistični novinar Curzio Suikert Malaparte je v svoji »Conquista dello Stato« bruhal žveplo in ogenj na Vatikan. Kardinala Gasparija je ozmerjal z »rahitičnim starcem« in še z marsičem drugim; seveda po naročilu. Mussolini pa danes obeša križ v šole in urade, da bi s tem navidezno zblizanjem k Vatikanu pridobil mase zase in jih odtujil skrajnim fašistom, ki ne marajo za zblizanje.

Fašizem je danes razpet med amoralne ljudi, ki drug drugega izigravajo in pehajo v zločine, da svoje krvave madeže operejo v krvi svojih tovarišev. In tako krhko diktaturo naj svet smatra za izraz italijanstva? Take krivice italijanskemu ljudstvu nečemo prizadejati, le naša diplomacija z Ninčičem na čelu mu jo dela!

—o—

Boj s falzifikati proti naši duhovščini v Italiji.

Nedvomno je, da se raznarodovanje naših bratov pod Italijo vrši po gotovem, v podrobnostih izdelanem načrtu, ki prihaja od fašistovskih oblastnikov v Rimu. O tem priča vsak korak proti Slovincem in Hrvatom v Italiji. Le kadar so osrednja oblastva v zadregi radi kakšne prenapetosti poteze, ki bi znala škodovati italijanski zunanji politiki, vržejo vso krivdo na krajevna oblastva. Naš življ je torej očiščeni Rim zapisal smrti: gre se le za sistem te pogrebne. V tem pogledu pa vpliva na Rim pospeševalno krajevno javno mnenje, točneje, krajevni tisk sam, ker svobodnega javnega mnenja, ki bi prišlo do izraza poom tiska, danes v Italiji ni. Za temi listi se zbirajo ljudje, ki se hočejo prikupiti Rimu, ki se bojijo očitka »avstrijantstva«, ki se rijejo h koritu s tem, da vedno in vedno opozarjajo Rim na »obmejne probleme« v zvezi z našo narodno manjšino v Italiji. S temi kampanjami proti Slovanom, pri katerih se ne ustrašijo najbolj umazanih sredstev kakor so n. pr. razni falzifikati, ndobno postiljajo svojemu telesu in pripravljajo tudi svoji do dna pokvarjeni duši primeren užitek: maščujejo se nad svojimi predvojnimi političnimi nasprotniki, ki so danes razoroženi. Nepoučeni Rim prav rad nasede takim kampanjam tudi, da si lažje umije roke pred svetom.

Ognjišče te kampanje proti slovenskemu in hrvaškemu narodu v Italiji je tržaški »Piccolo«. Ta list je dobro znan ne samo v Trstu, ampak tudi v vsej italijanski javnosti ter tudi pri nas radi izredne asimilacijske zmoglosti, ki diši po židovstvu. Kolikokrat se je že prelevil po vojski! Danes je seveda najbolj fašistovski izmed vseh tržaških listov, bolj fašistovski kakor sam »Popolo di Trieste«, uradno glasilo fašistovske stranke, ker se boji očitkov iz prošlosti. Ravno radi te kramarije ni list priključen pri Tržačanih; čitajo ga pač ker nimajo drugega. V fašistovskih krogih je naravnost obsovan; tako je n. pr. znano, da med uredništvu »Piccola« in fašistovskega »Popolo di Trieste« ni ravno najboljših odnošajev. In kako lepo piše »Piccolo« danes o prijateljstvu med Italijo in Jugoslavijo, tisto Jugoslavijo, ki ji je nekaj napovedoval razpad! Na drugi strani pa tako imenitno manevrirja z Ninčičevimi izjavami o prijateljstvu z Italijo in duhovito kliče Slovincem in Hrvatom: austriaci!

Danes je tudi dokazano, da je tudi članek v rimski »Tribuni«, ki vsebuje naravnost ogaben napad proti slovenski in hrvaški duhovščini proti organizaciji krščanskih socialistov sploh in posebej proti poslancu Besednjaku, izšel iz »Piccolovih« krogov. V tem članku, ki datira iz Trsta in ki ga je »Piccolo« takoj posnel, je med drugim rečeno: »Tudi tu v Trstu so bile na vpogled okrožnice, ki jih je neki slovenski propagandni odsek poslal župniku pri Sv. Ivanu. Navodi da so bila jasna in precizna ter je župnik prejel ukaz, naj zbira vernike v zakristiji, da bi nacionalistični (!) molitvi ne prisluškovala tuja ušesa.« Na odločen dementi svetov-

ivanskega župnika je »Piccolo« objavil dve »okrožnici«, eno »Generalnega tajništva Narodne stranke Istre«, drugo »Uredništva Pučkog Prijatelja, Trst«, obe s podpisom g. B. Milanovića. Torej okrožnice, o katerih je pisala najprej rimska »Tribuna«, potem »Piccolo«, ki je članek v »Tribuni« posnel, so v rokah uredništva »Piccola«! Jasno je torej, da je napad v »Tribuni« izšel iz »Piccolovega« uredništva.

»Okrožnice« so tako neumno sestavljene, da mora vsak otrok takoj spoznati, da so to falzifikati. Prva vsebuje navodila duhovnikom, kako naj postopajo napram fašistom kakor »jagnjeta«, naj se ne izpostavljajo, na drugi strani pa naj zbiraajo vernike v zakristijah, »kjer naj jim dajejo politične nauke. Ni se treba ničesar bati: tržaški škof je iz taktičnih razlogov prijatelj fašistov in ako treba, nas bo uspešno branil, toliko bolj, ker je o vsej stvari popolnoma neinformiran. Druga okrožnica poziva, naj se pričnejo biriti podpisih onih, ki odobravajo Besednjakov govor v rimskem parlamentu, ker hočejo »Edinost«, »Istarska Riječ« in »Novice« zmanjšati pomembnost govora. Seznam podpisov se predloži mednarodnemu forumu.

»Okrožnice« naj bi torej poslal g. B. Milanović, ki je kapelan pri Sv. Ivanu, svojemu župniku, ki stanuje v isti hiši! Namen teh falzifikatov je jasen: izrove naj se nova kampanja proti slovenski duhovščini, proti škofu Fogarju, ki ga fašisti radi njegove korektnosti napram Slovanom ne morejo trpeti, proti organizaciji krščanskih socialistov in proti poslancu Besednjaku, ki si je nakopal pri fašistih smrtno sovraštvo s svojim govorom v parlamentu.

Da gre za falzifikate, ne dvomijo več niti pri »Piccolu«. G. Milanović se je takoj po objavi imenovanih okrožnic podal k ravnatelju tega čednega lista v spremstvu urednika »Pučkog Prijatelja« in zahteval zadoščenja. Ravnatelj je svedčan ponudil prišlecema »originalne« okrožnice. G. Milanović je takoj spoznal, da so okrožnice falzificirane: pečati niso odgovarjali pečatom »Narodne stranke« in Istri niti po obliki! Nerodno je bil falzificiran tudi podpis g. Milanovića. Ravnatelj je bil v silni zadregi, ker je uvidel, da je blamiral svoj list pred pošteno javnostjo in pred oblastvi; izstisnil se je z uradniškim: »Zadevi pojdemo do dna!«

Naslednjega dne je »Piccolo« objavil dementi g. Milanovića pod dolgim člankom »Jasni pakti, dolgo prijateljstvo«. Zopet ona stara pesem o mirnem slovenskem prebivalstvu, ki ga ščuvajo politiki, učitelji in duhovniki. Vprašanje narodnih manjšin je notranje vprašanje italijanske države. Takoj za to trditvijo pa poveličuje »Piccolo« prijateljstvo med Italijo in Jugoslavijo, ki ga je tako naglašal Ninčič v skupščini. Le v interesu tega prijateljstva se Italijani v Primorju žrtvujejo in ne odgovarjajo na provokacije Slovanov v Italiji! Višek perfidnosti pa doseže »Piccolo« v pripombi k dementiju g. Milanovića, kjer pravi, da je čisto postranska stvar, ali je podpis falzificiran in z njim okrožnice; saj ne gre za podpis, ampak za vsebino okrožnic!

»Piccolo« in z njim »Tribuna« sta sramotno nasleda. Zadeva je za »Tribuno«, ki se obče smatra za očiščeno glasilo, naravnost porazna. Ako črniš, vendar nekaj ostane: tržaški prefekt je pozval g. Milanovića k sebi. G. Milanović je prefektu izjavil, da so okrožnice falzificirane in zahteval od njega, da uvede strogo preiskavo.

»Pučki Prijatelj« je priobčil dolgo izjavo g. Milanovića pod značilnim naslovom »Dva nova falzifikata« z zaključkom, ki kaže, da je treba od »Piccola« še eno stopnjo dalje do izvora teh »dokumentov«. Ubogi narod, ako se sumnja g. Milanovića izkaže za resnično! Zaključek se glasi: »Sistematična gonja proti moji osebi se vrši z najgršimi sredstvi že štiri leta. Dovolj je, da opozorim javnost, kako so me nedostojno obrekovali (in to istočasno) kot »sovražnika Italije« na ti strani, a onstran meje kot »sovražnika našega ljudstva«, vsled česar sem bil prisiljen letos v februarju poiskati sodnijsko zadoščenje, katero sem tudi dobil. Tudi ob tisti priliki je prišel na dan ponarejen dokument proti meni, a brez uspeha. Niti mojega predloga, naj častno sodišče tisti falzifikat preišče (proti temu imam tudi pismene dokaze), ni hotel krivec sprejeti. Z gori omenjenimi ponarejenimi okrožnicami nameravali so brez dvoma zadati smrtni udarec meni in celi krščansko-socialni struji. A prepričan sem, da bode tudi to pot zmagala resnica in poštenje in da bodo ostali v sramoti tisti, ki mislijo, da se smejo v politične namene posluževati tudi najbolj nenravnih sredstev.«

ODBOR ZA DAVČNI ZAKON.

Belgrad, 2. julija. (Izv.) Odbor za davčni zakon je razpravljal o čl. 20. Debata je bila zelo živahna. Posl. Pušenjak je zahteval, da naj se državna posestva zemljiškega davka ne oproščajo. Oproščajo naj se zemljišča, ki jih obdelujejo semenogojске postaje, bodisi da so last kmetijskih družb ali kmetijskih zadrug. Vsa dvorišča naj se oproste zemljiškega davka. Razprava glede oprostitve drž. posestev se je odložila. Minister je pristal na to, da se oproste drevesnice in trsnice zadrug. Glede semenogojških postaj je obljubil, da se bo predlogu ugodilo pri prihodnjem členu. Prihodnja seja bo jutri.

ANKETNI ODBOR.

Belgrad, 2. julija. (Izv.) Anketni odbor je danes nadaljeval sejo. Pregledali so se spisi iz l. 1923., ki se tičejo poprav lokomotiv v Adamovem. Trdili je grozil konkurz. To se navaja kot glavni razlog, da je trdila pristalska za odplačilo na račun odškodnine. Interpelacija trdi, da je Rade Pešić zaslužil težke milijone. Odbor ni danes sklenil ničesar. Prihodnja seja bo jutri in se bo nadaljevalo pregledovanje spisov.

FINANČNI ODBOR.

Belgrad, 2. julija. (Izv.) V fin. odboru se je danes odobril pravilnik za uporabo avtomobilov v upravi monopolov. Upravi monopolov v Belgradu se je ukimil en avtomobil. Nato se je odobrilo poročilo odbora za prošnje in pritožbe. Predsednik je nato razvil program za bodoče delo. Predlagal je, da začne odbor v drugi polovici avgusta s pripravi za razpravo o državnem proračunu. Posl. Pušenjak je zahteval, da finančni odbor takoj nadaljuje delo, reši carinski zakon, zakon o podpori po povodnji in požaru oškodovanim in zakon o komercializaciji državnih podjetij. Nato se je seja zaključila in prihodnja se vrši v ponedeljek.

NOVI VELIKI ŽUPAN V BANJALUKI.

Sarajevo, 2. julija. (Izv.) Bosenski radikali so zahtevali, da se v Banjaluki postavi novi veliki župan. Imenovan je na to mesto Branko Stakić, ki ima nalogo, da skuša čim več storiti za prospeh radikalne stranke v tem okrožju.

Poplave.

Osijek, 2. jul. (Izv.) Poplava Drave nekoliko pojenjuje in se opaža nalahno opadanje vode. V Novem Sadu Donava še vedno narašča in je del mesta pod vodo. Pri Novem selu in pri Abatih je voda predrla nasepe in poplavlja 5 tisoč juter zemlje. 700 vojakov je na delu, da naredi provizorne nasepe in zastavijo nadaljnje prodiranje vode. Vžeraj se je v Osijeku podrla ena hiša, večje nesreče pa pri tem ni bilo.

Potresi.

Semarang, (Java), 2. jul. (Izv.) Poročila iz poškodovanih krajev prihajajo zelo kasno. Poškodovana in deloma popolnoma uničena so vsa prometna sredstva, brzovjav pa prav posebno. Vsekakor se je ugotovilo, da je potres zahteval 117 smrtnih žrtev. Tisoči so brez strehe, ki so deloma porušene, deloma pa pa toliko pokvarjene, da ni mogoče v njih stanovati.

Padang, 2. julija. (Izv.) Vsled novih potresnih sunkov je nastala zopet ogromna škoda. Veliko hiš je ponovno porušeni. Škodo cenijo na več milijonov holandskih goldinarjev.

VROČINA V BERLINU.

Berlin, 2. julija. (Izv.) Vročina v Berlinu je danes dosegla 24 stopinj Celzija v senci.

Naši na evharističnem shodu.

Dobili smo od svojega poročevalca na Evharističnem kongresu pismo iz New-Yorka z dne 16. junija, v katerem nas obvešča:

»Danes sem odposlal daljši popis o potovanju čez morje (katerega še nismo prejeli. — Opomba uredn.). K godovanju škofu sem pozabil omeniti, da je bila na gostiji, ki jo je pripravilo vodstvo ladje, torta s slovenskim napisom: »Olympic« škofu Jegliču za 76. god. — V Newyorku smo srečno dospeli, v pristančiču so nas čakali zastopniki tukajšnjih rojakov, ki so bili takoj pripravljeni na vsestransko pomoč.«

Razen tega smo dobili 4 razglednice iz Chicaga, kjer nam udeleženec piše:

»Iskrene pozdrave vsemu osobju »Slovenca«! Hiša na razglednici je last največjega lista na svetu »The Chicago Tribune«. Amerika je čudovita! — »To je »Union postaja« v Chicagi, ki je stala malenkost 65.000.000 amer. dolarjev.« — »Danes ogledujemo chikaške klavnice. Razglednica predstavlja dvorišče unijske klavnice, kjer se pokolje na tisoče različne živine vsak dan.« — »Ravno smo si ogledali največji bančni zavod v Chicagi. V tem posloplju se pri službah in raznih delih vrtili okrog 17.000 ljudi. V tri takele kočice bi spravili skoro celo Ljubljano.«

Iz vsega tega upravičeno sklepamo, da naši slovenski romarji ob izkrcanju na ameriška tla niso imeli nobenih sitnosti ter da so vsi srečno in nemoteno prispeli na Evharistični kongres.

Razvitje orlovskega prapora 4. julija v D. M. v Polju!

Beleške

△ Strašno pooblastilo daje dr. Gregor Zerjav vsem somišljenikom v »Jutru«, namreč da vsakega nasprotnika, ki bi trdil, da SDS, »Jutro«, »Domovina« prejema kakše podpore od bank ali slično itd., krepko in sicer takoj na licu mesta primejo in ga pošteno zagrabijo, da laže, in naj toži, če si upa. — (Pooblastilo je že imenitno: tako-le takoj na licu mesta prijeti in pošteno zagrabiti... Ha, to pa to. Korajža zmeraj velja. Toda, ali pa g. Zerjav s tem pooblastilom prevzame tudi stroške za vse morebitne posledice takega krepkega in poštenega zagrabljenja takoj na licu mesta? To je vprašanje!

△ Edini izhod iz sedanjega položaja, ki mora prinesiti izboljšanje, je — popolna likvidacija režima. — To piše »Slovenski Narod«, ki je na ravni liniji SDS zdaj srečno prispel celo med antidržavne, separatistične in enake liste, ki zahtevajo likvidacijo tega režima, od kar sploh obstoja.

△ Zanimivo pojasnilo. V »Narodni Politiki« podaja župnik Petar Gvozdanović pojasnilo o postopanju Pribečevićevih pristašev P. Gvozdanovića in Ilije Gorapića ter dostavlja: »Vsi žumberški svečeniki, verni svojim tradicijam in narodnim svetinjam ter katoliški cerkvi, obsojajo korak gornje dvojice. Kogar liberalci hvalijo, mu dajejo slabo izpričevalo.« Mi smo že tedaj trdili, da bi bilo vseeno, ali pride Pribečević v Metliko ali ne. Osebo mu je shod koristil: na lastna ušesa je slišal, kako se politiki Pribečevićevega kova izžvižgavajo.

△ Krepka označba. Skupščina je odgode na in bilanco radičevcev označuje »Hrvate« kratko: Sprejete reakcionarnega zakona o tisku, 13 milijardni proračun, nestalnost uredništva, konvencije z Italijo. Radičevci so glasovali za vse. Četudi so izjavljali, da so konvencije narodu škodljive, so vendar zanje glasovali. A to ni njihovo prvo glasovanje proti narodnim interesom. Odkar so malo občutili slast vlade, od tedaj jih nihče niti z vilami ne more odgnati od vladnih jasl!

△ Mili predsednik daje nauke. Dopisniku »Obzora« je Stjepan Radić dejal med drugim: »Minister za poljedelstvo in vode mora ostati v Dalmaciji vsaj 2—3 tedne in to ne samo, da proučava kraj, ampak da takoj na licu mesta zadovolji najnujnejšim potrebam. To bi morali storiti i minister za zgradbe, za trgovino, pošto in brzovjav. Dr. Krajača so nettunske konvencije silno vznemirile in smo ga komaj pregovorili, da ni podal ostavke. Ko se je malo pomiril, je odšel na Šar-planino, kar ga kot planinca zelo odlikuje, toda minister za trgovino je moral priti v Dalmacijo.« — Radičevskim ministrom daje g. predsednik nauke. Najprej ga bo gotovo ubogal naš Pucelj in obiskal, če bo še kaj vročine, dalmatinska kopalnica.

△ Radić prerokuje. Na shodu v Veli Luki je Stjepan Radić tudi dejal, da ne bo več podpiral vlade, ako v najkrajšem času ne poma-ga bednemu in lačnemu narodu. Torej vedno enako: Na shodih proti nettunskim konvencijam, v Belgradu za nje. Na shodih za odpravo bede in lakote, v Belgradu ob priliki interpelacije o bednem gospodarskem stanju glasovati za prosti prehod na dnevni red, kot da beda sploh ne obstoja. Na shodih proti vladi, v Belgradu za vsako ceno zanjo. Dobrega molja ima Janez Pucelj, samo škoda, da v Sloveniji veje drugačen veter, ki politične ostanke spravlja na gotov kraj.

Kaj se godi doma

Rubež za davke.

ZARUPLJENA IN IZ HLEVOV ODPELJANA ŽIVINA. — NAPAD KMETOV NA EKSEKUTORJE. — ARETACIJA DESETIH OSEB.

Predvčerajšnjim popoldne in včeraj dopoldne so se odigrali v Lanišću pri Škofljici, odnosno na Laverci pri Ljubljani za naše razmere jako značilni dogodki, kakršni se pri nas do pred kratkim niso godili. Erar je naložil na kmeta ogromne davke, ta pa nima odhod z vti denar, ker z ostalimi stanovci vred pod sedanjimi žalostnimi razmerami propada. Davki pa se ne znižujejo, ampak se samo zvišujejo. Posledica tega so rubežni in prodaje živine, premičnin in tudi nepremičnin. Daljša posledica pa so različni več ali manj ostri spopadi med razjarjenimi kmeti in davčnimi eksekutori, ki imajo vedno hude posledice. Slede tožbe, obravnave, obsodbe po znanih §§ 94 in 104, kar rodi naravno zopet večjo napetost med poljedelskim ljudstvom in davčnimi uslužbenci, ki so za svojo osebo pri tem seveda nedolžni, ker le vršijo in morajo vršiti svojo službeno dolžnost in od pristojnih oblasti jim naložene naloge.

V Lanišću je prišla predvčerajšnjim davčna komisija eksekutorjev v spremstvu najetih gonjačev. Eksekutori so dobili od davčne oblasti strog nalog, da odpeljejo posestnikoma Jamniku in Skubicu na Lanišću več glav za dohodninske davke zarubljene živine. Oba sta namreč ostala dolžna dohodninski davek, proti kateremu sta se tudi pritožila, češ da je samovoljno in previsoko odmerjen. Eksekutori so prispeli s svojimi gonjači popoldne v Lanišće in so odgnali najprej pri Jamniku iz hleva brejo telico in molzo kravo. Doma je bila samo gospodinja, ki je, kakor trdi, eksekutorje milo prosila, da naj počakajo, da pride mož domov, ki bo takoj poravnal davek, ker je šel v mesto po denar. Toda ti so se sklicevali na svoj strog nalog in živinčje je šlo iz domačega hleva. Od Jamnika so šli eksekutori k sosedu Skubicu in so tudi temu odgnali iz hleva dve govodi. Gonjači so živali zvezali in jih gnali proti glavni cesti.

Kar je sledilo se bere kot zgodba iz časa kmetijskih puntov. Ko so gnali gonjači in eksekutori živino proti glavni cesti, sta jim prišla nasproti posestnik Skubic in njegov sin, ki sta se vračala iz mesta. Ko sta Skubica opazila svojo živino, ju je pograbila jeza in navalila sta v svoji veliki nepremišljenosti na eksekutorje, da bi jim vzela živino. Vik in krič, hruse in truše je opozoril sosede in naenkrat se je zbralo na mestu več kmetov iz sosesčine, med temi tudi Jamnikovi. Kmetje so v svoji slepi jezi udrihali po eksekutorjih in slabo bi izteklo, da jim niso priskočili na pomoč orožniki, ki so razjarjene kmete zadržali in omogočili gonjačem, da so odpeljali živino proti Ljubljani. Kmetje pa so hiteli domov, napregli

vozove in se peljali za gonjači in eksekutori. Do hiteli so jih pod večer na Laverci. Po kratkem prerivanju so jim zopet odvzeli živino in so jo odgnali domov.

O tem dogodku so bili obveščeni takoj orožniki. Včeraj zjutraj je prišla močna orožniška patrulja zopet v Lanišće. Tam so vzeli zarubljeno živino in so obenem aretirali oba sinova in obe hčeri Jamnikovi, Skubičevega sina in pa še pet drugih oseb, ki so se udeležili napada na eksekutorje in so vložili obenem ovadbo pri državnem pravdniku, ki bo imela za posledico obsežno obravnavo, o kateri bomo seveda svoječasno poročali.

Ta mučen dogodek se je seveda bliskoma razširil po celi okolici in po mestu in je povzročil mnogo govoric. Ljudstvo seveda simpatizira z zaprtimi kmeti. Ti in njihovi tovariši, oziroma vaščani trdijo, da so se gonjači skrivaj prikradli v hleve. Kaj je res, bo dognala preiskava, oziroma sodna obravnava. Naravno je seveda, da je kmetu hudo, če se mu odčene živina, od katere dobiva mleko za družino, gnoj za polje in boren denar za druge potrebščine kakor tudi za davke. Eksekutori pa, kakor trde orožniki, pa tudi niso mogli postopati drugače kakor tako, kakor jim veleval zakon, ki je neizprosno, davkov pa oni ne naložajo, ampak vlada, oziroma finančni minister. Eksekutori trdijo od svoje strani, da niso mogli imeti nobenih ozirov več, češ da sta bila Jamnik in Skubic že ponovno zarubljena, ker nista hotela plačati davkov in sta se vedno izognila rubežni s tem, da sta živino odpeljala ali pa sta eksekutorju zaklenila hleve. Kakor rečeno, bo dognala sodnija vse tako, kakor je bilo, izvrševalec zakona je, v kolikor po zakonu postopa, brez krivde, ljudstvo pa je vredno pomilovanja, ko ga previsoki davki tirajo v neznozen položaj in v take obžalovanja vredne dogodke, ko je vendar naš človek gotovo krotak in ponižen in je davke, dokler so bili znosni, vedno rad plačeval ter se oblasti pokorjeval. Svarimo pa resno in prosimo ljudi, naj se ne upirajo davčni oblasti in seveda tudi ne orožnikom, kajti posledice so hude in zoper zakon nihče ne more zmagati. Pač pa se mora ljudstvo organizirati v pošteni ljudski stranki, da ne bo nihče več volil takih strank, ki podpirajo sedanje vlado, katera nalaga ljudstvu take neznozne davke!

Naknadno smo zvedeli, da je davčna oblast prodajala zarubljeno živino v Rudniku, pa je ni hotel noben kmet kupiti. Poskusili so jo prodati na ljubljanski klavnicni mesarjem, pa je tudi tu ni hotel kupiti noben mesar. Končno sta živino na dražbi kupila nazaj zarubljena kmeta.

Carinski uradniki niso imeli prav.

Carinski uradniki na avstrijski meji so, kakor smo že poročali, nepravilno postopali z našimi ljudmi, ki vozijo ali nosijo svoje zrnje v mlino ob Muri v Avstriji. Občine so me prosile, naj odločno nastopim proti krivicam. Posebno so se ljudje pritoževali, ker so morali plačevati posebne takse, ki so bile zelo različne. Proti temu nerednemu postopanju, ki je bilo tudi krivično, sem se dne 26. maja pritožil na ministra za finance s posebnim pismenim vprašanjem. Zahteval sem, da se te krivice odpravijo.

Te dni sem dobil od g. finančnega ministra odgovor pod št. 3530 z dne 23. junija 1926. Minister pravi: Po dopolnilnem sporazumu med našo državo in Avstrijo, ki še tudi danes velja, so proste vsake carine v obmejnem prometu vse vrste zrnja (žita), oljnata semena, les za žage. Carinarnece so dobile pod C. Br. 35054 strog nalog, da v obmejnem prometu za prevoz ali prenos žita itd. ni treba plačati ne izvozne ne uvozne carine ali druge da-

javne. Tu pridejo v poštev tudi sporedne takse. Ali plačati je po starem sporazumu od 1. 1922. atkso za listine. Ta taksa znaša za enkratno potrebo 5 Din 50 par. Več pa nobena carinarica ne sme računati. Če je kak uradnik računal več, bi moral razliko vrniti.

Ko bo stopila v veljavo nova trgovinska pogodba z Avstrijo, bo odpadla tudi sedaj veljavna taksa 5 Din. Nova pogodba pa še do danes ni stopila v veljavo, a to se bo zgodilo prihodnje dni, kakor so mi povedali v trgovinskem ministertvu.

Minister nadalje pravi, da je ugotovljeno, da je n. pr. carinski uradnik v Št. Ilju nepravilno zaračunaval kmetom za vsak voz še 9 Din 75 par

JUHAN Zdravniško priznani krepčini

JUHAN

je najboljši dodatek k vsaki juhi. Cenj. gospodinja, samo en požitek in postane Vam nenadomestljiv domači prijatelj. — Številna priznanja. Dobiva se povsod!

Razvoj zemeljskega prebivalstva.

Monakovski vseučiliški profesor A. Fischer je napisal zanimivo razpravo o razvoju zemeljskega prebivalstva v povojnih letih. V naslednjem prinašamo njegove glavne ugotovitve izsledke.

Sredi 1914 se začenja velika, po svetovni vojni povzročena motnja v razvoju prebivalstva, ki je trajala v splošnem do konca 1920, v svojih zadnjih lokalnih potekih (zlasti v vzhodni Evropi) celo do 1923. Prebivalstvo Francije, Belgije in Srbije začenja že 1914 padati, prebivalstvo Nemčije, Avstro-Ogrske, Rusije in celotne Evrope šele 1915. Nasprotno se je stanje prebivalstva v Angliji in Italiji ohranilo na isti višini še 1917. (V obeh deželah so se sicer ob in po izbruhu vojne mnogi vrnili domov.) Medtem je prebivalstvo izven Evrope (izvzemši Ameriko in Avstralijo, kjer se je priseljevanje zmanjšalo) precej neovirano naraščalo in začetkom 1918 je prebivalstvo v primeri z letom 1914 kljub tri in pol letni svetovni vojni zrastle za 26 milijonov. Šele hripa v letu 1918 zniža prebivalstvo: in sicer, ker se je bolezen prenesla v zdravstveno najbolj zaostale pokrajine Azije (zlasti v angleško Indijo), kar za ogromno število 20 milijonov. Medtem so se pričele tudi katastrofalne izgube na prebivalstvu v Rusiji, ki so, skupno s trajanjem hripe,

1919 povzročile nadaljnje nazadovanje za 7 milijonov. Ogromne vojaške izgube v svetovni vojni (13 milijonov), ena stoštridesetina vsega človeštva, se zdi, da ne samo absolutno, ampak tudi relativno prekašajo izgube v vseh večjih vojnah preteklosti. Direktno vojne izgube v vseh vojnah 19. stoletja skupaj znašajo samo 4 milijone. Po svojih posrednih vplivih na razvoj prebivalstva zaostaja pa svetovna vojna za tridesetletno vojno in najbrž še za vrsto drugih vojn. Za to dejstvo se imamo zahvaliti medicinskemu napredku.

V letu 1920 zraste zopet prvič prebivalstvo vsega sveta, in sicer pridobi Evropa 2, zemeljsko prebivalstvo pa 7 milijonov. Leta 1921 se zviša prirastek na 11 milijonov in se ustali od leta 1922 dalje na 13 milijonov, t. j. 2 odstotka (v Evropi na 4 milijone, t. j. 8 in pol odstotkov). V zadnjih predvojnih letih pa je znašal prirastek v celoti 16 milijonov, t. j. 9 odstotkov, in v Evropi 6 milijonov, t. j. okroglo 13 odstotkov. Toliko v primeru.

Dočim je celotno prebivalstvo sveta sredi 1925 za 62 milijonov večje od leta 1914, je Evropa sedaj šele dosegla svoje tedanje prebivalstvo stanje. Razdelitev je pač drugačna. V Sovjetski Uniji je prebivalstvo še za 9 milijonov manjše, v Franciji za 1 in tretjino milijona, v Poljski za tri četrtine milijona, na Latiškem za 600 tisoč, v sedanji Avstriji za 300 tisoč, na Litovskem za 200 tisoč kot sredi 1914. Sicer je pa povsod večje, in sicer v sedanji Nemčiji in Angliji za čez 2 milijona, v

pri prevozu v Avstrijo in pri vrnitvi iz Avstrije. Uradnik je to zmoto napravil radi »pogrešnega shvatanja i razumevanja izdatih uputstava« (radi zmotnega pojmovanja in tolmačenja navodil).

Carinarnicam na meji Avstrije, osobito odseku v Št. Ilju, je izdan strog nalog, da naj pravilno uradujejo na podlagi zakonskih predpisov in izdanih navodil ter naj najstrožje gledajo na to, da ne pride do takih zmot. Vsako šikaniranje prebivalstva se bo strogo kaznovalo. Ko stopi v veljavo trgovinska pogodba z Avstrijo bo odpadlo marsikaj, kar sedaj ni ugodno za prebivalstvo na meji.

Tako mi je odgovoril finančni minister dr. Ninko Perič.

Iz tega sledi dvojce: Minister je sam priznal, da so nekateri carinski uradniki nepravilno postopali napram prebivalstvu ob meji in da je dobro, ako prebivalstvo obvesti svoje poslance o vseh nepravilnostih, ki se dogajajo v naših krajih.

Franjo Zebot, nar. poslanec.

MODNI SALON IN KONFEKCIJA

za gospode in deco

LOŽAR & BIZJAK, LJUBLJANA

SV. PETRA CESTA 20

prodaja vseh vrst oblek za čas velesojma po izdatno znižanih cenah.

Posledice nalivov.

Maribor, 2. julija.

Po celem Slov. Štajerskem je začelo deževati v sredo zjutraj. Dež je lll celo sredo nepretrgoma, deževalo je celo noč od srede na četrtek in deževni naliv se nadaljuje danes v petek.

Ta dež brez prestanka močno škoduje žitnemu polju, ki bi moralo že pred tedni zoreti, krompirju, ker dobiva preveč vlage in predvsem pa vinogradom, ki so radi mrzlega mokrega vremena zaostali za več nego cel mesec. Po mariborski okolici se že kažejo žalostne posledice vednega deževja v plazovih. V noči od srede na četrtek je potegnil plaz s hriba v grabo dva velika vinograde v mariborski okolici. Ako se ne bo ustavilo deževje, bodo zaželi plazovi ogrožati za vinogradi tudi sadonosnike, ki ležijo v mariborski okolici po večini ob pobočjih.

Vinogradniki in sadjarji v mariborski okolici so upravičeno obupani.

Drava je narasla zelo močno in se še vedno dviga. Vsak čas pričakujejo, da se bo začela razlivati od Ptujja proti Sv. Marku in po vsem lepem in rodovitnem polju od Sv. Marka do Središča.

Omenjene dni je napravilo valovje deroče Drave veliko škode posestnikom pri Sv. Marku niže Ptujja in pri Središču, kjer so romali z valovi tako lepi kosi rodne zemlje.

Vsa regulacijska dela pri Sv. Marku in Središču, ki itak napredujejo le počasi, uničijo ali vsaj znatno otežkočijo večednevni nalivi, ki tirajo Dravo izven struge. Ako bo lil dež še naprej, se je bati katastrofalne škode v vinogradih, sadonosnikih in v obdravskih krajih od Ptujja do Središča.

KONCERT

v kolodvorski restavraciji prvovrstnega salonskega orkestra pridirim v soboto, nedeljo in ponedeljek. — Se priporočam.

JOS. MAJDIČ.

Poskušeni rop v menjalnici Kolodvorski ulici.

V Kolodvorski ulici v Ljubljani poseduje nedaleč od Mikličeve restavracije svojo menjalnico g. Komac. Ko je bila soproga Komačeva prevčerajšnjim sama v pisarni, so nenadoma vstopili v menjalnico štirje mladi fantini. Gospa jih je vprašala, kaj žele, oni so jo pa obkrožili in jo podrli na tla. Žena je začela kričati in k sreči je čul njene klice g. Miklič. Skočil je takoj k Komačevi menjalnici in naletel na napadalece. Pograbil je enega ali dva, toda kljub temu, da je krepak, se je posrečilo štirim nasprotnikom, ki so bili morda na vse pripravljeni, da so se mu iztrgali in pobeegnili.

V nedeljo 4. julija bo v Trebnjem celodnevna prireditev II. dolenjski orlovski tabor novomeške ekspoziture O. P. in proslava 15 letnice trebanjskega Orla.

Dodatno k ropu v menjalnici v sosesčini g. Mikliča, ki je roparje zasačil vsled klicev na pomoč in jih preganl, smo dobili še sledeče podatke: Kot napadalec roparji so aretirani in sicer največ po zaslugi g. Mikliča ml., ki je napadalec videl, prvi I. Metelko, ki stanuje na Vidovdanski cesti št. 8, drugi B. Kolonič, brozposelni mehanik, ki je bil preje uslužben pri trvdki koles in otroških vozičkov »Tribuna«, last g. Batjela na Karlovski cesti in kjer je bil odpušen radi sumatvine. Tretji pa je bil aretiran I. Lebeš, gimnazijec. Tega so prijeli pri neki znani stranki v Prisojni ulici št. 3, II. nadstropje. Koloniča so aretirali pri svojem otmu v belgijski vojašnici. Metelka so aretirali na vogalu Slomškove in Metelkove ulice. Fant je bežal na vse pretege, nekdo pa mu je spodbil nogo in fant je padel. Ko so ga prijeli, je vse takoj priznal.

Preiskava je ugotovila, da so aretiranci napadalec v menjalnici. Da se tem lopovom ni posrečil roparski napad, je zakrivil prvi napadalec, in sicer radi tega, ker je po izjavi kriminalnih strokovnjakov, premalo udaril in ni zamašil žrtvi usta, da je mogla priklicati pomoč. Preiskava je tudi dognala, da so imeli napadalec, ki so bili uverjeni, da si prilaste veliko vsoto domače in tuje valute in morda tudi drugih listin, že izdelan načrt, da pobegeto takoj po ropu v inozemstvo, predvsem v Avstrijo. Da se jim je ta načrt posrečil, je edina zasluga hladnokrvnosti in samozvesti napadene ženske, pomoči soseda in takojšnje energičnega posega naših varnostnih organov. O nadaljnjih podrobnostih bomo še poročali, ko bo dovršena prva preiskava.

Zepelini odpljujejo zopet v svojo domovino. Ne zamudi jih ogledati na velesojmu v razstavi »Mirin« čokolade.

Oproščen in zopet aretiran.

»Slovenec« je poročal o zadnjem zasedanju porote v Mariboru. Obširno se je pisalo o ponarejevalcih denarja Potočniku in tovariših iz Dravskega polja in tovariših. Glavni krivec Potočnik je simuliral pri glavni razpravi mutavost in ni dal nobenega odgovora na razna mu stavljen vprašanja, a je bil kljub trdovratni molčečnosti obsojen na 20 let ječe. Takoj po obsodbi se mu je razvezal jezik in je izdal, da je pravzaprav glavni krivec in duša vodje v tej falzifikatorski aferi Rupnik, ki je sedel z njim vred na zatožni klopi, a je bil popolnoma oproščen, ker ga je otel kazni z molčanjem Potočnik. Po tej Potočnikovi izpovedi so je izpuščeni Rupnik veselil svobode le par dni, nakar je bil zopet aretiran in izročen v zapore mariborskega okrožnega sodišča. Proti Rupniku je uvedena ponovna preiskava in bo prišel pred poroto pri jesenskem zasedanju.

Vlom.

Prednočnim je vlomil nekdo v gostilniške prostore gostilne Karla Kačiča pred artilerijsko vojašnico na Dunajski cesti. Vlomilec je preskočil ograjo, šel preko dvorišča, razbil gostilniško okno in skočil v gostilno. Tam je prebrskal vse predale, toda k sreči je bilo v gostilni samo nekaj drobiža. Zato pa je pobral nekaj gostilniških prtov in nekaj tobačnih izdelkov in odšel po poti, po kateri je prišel.

Podpirajte naše dijake.

neugodni prebivalski razvoj na račun izvanrednega umiranja (kar je za kulturno državo kot je Francija zelo čudno) in na račun nizkega števila rojstev.

Od germanskih dežel ni imela Avglija 1924 in Švedska že 1923 nič večjega števila rojstev kot Francija (Škotska je v tem oziru izjema), pač pa imajo precejšnji prirastek, ker je število smrtnih slučajev zelo majhno. Prirastek v Nemčiji je znašal v letu 1923 7 odstotkov, za leto 1924 pa 8 odstotkov; če bi bila umrljivost tako velika kot v sedanji Franciji, bi se prirastek zmanjšal na 4 odstotke.

Prebivalstvo najbolj zdrava dežela je že nad deset let Nizozemska. Posrečilo se ji je doseči prirastek 25 odstotkov, ki ga nima nobena dežela enake civilizacijske višine. Umrljivost je potisnjena pod 10 odstotkov. Leta 1923 je znašala celo 8,9 odstotkov.

GRIČAR & MEJAČ

samo Šelenburgova ul. 3

najsolidnejša
ter znano najcenejša
moška in damska konfekcija.

Za Francijo je treba pripomniti, da gre njen

Dnevne novice

★ **Letošnje nove maše:** Fajdiga Vilko, Kamnik, 4. julija 1926. Govori: dr. Ciril Potočnik, spiritual. — Grims Stanko, Črnoč pri Škofji Loki, 11. julija 1926. Govori prof. Gasper Porenta. — Nahtigal Franc, Žužemberk, 11. julija 1926. Govori Košiček Jože, kaplan. — Odar Alojzij, Bohinjska Bistrica, 4. julija 1926. Govori Valentin Marčič, župnik. — Švelc Anton, Kranj, 4. julija 1926. Govori dr. Tomaž Klinar, kanonik.

★ **Z ljubljanske univerze.** Na tehnični fakulteti so v poletnem izpitnem terminu diplomirali za gradbene inženjerje gg. Anton Komel iz Trsta, Ivan Kotlušek iz Ljubljane, Črtomir Nagode iz Metlike in Ciril Pogačnik iz Kamnika.

★ **Inženerski izpit iz ladjedelske stroke** je položil gosp. Dušan I. Rožman dne 30. junija na tehnični visoki šoli v Zagrebu.

★ **Črnogorec časnikiarjem.** Ker se vrši letošnji časnikiarski kongres v Cetinju v Črni gori, se je v Cetinju sestavil poseben odbor za sprejem. Osrednja uprava JNU je dobila brzojav, v katerem Črnogorec časnikiarjem zagotavlja, da jim bodo nudili vse, kar imajo.

★ **Prva obletnica za t. g. Ivana Kogelnika,** župnika v Trbnjah, ki je pokopan v svoji domači župniji Črneče, bo v sredo dne 7. julija t. l. v Črnečah ob 8. uri.

★ **Zakaj v nedeljo v Trebnje?** Gotovo za to, da vidimo telovadbo dolenskih Orlov. Nastopili bodo vendar z letošnjimi prostimi vajami, lahko atletiko in orodno telovadbo.

★ **Velika narodna slavnost pri Šmarjeti ob Pesnici.** Opozarjamo na veliko narodno slavnost, katero priredi podružnica Jugoslovanske matice v Šmarjeti ob Pesnici v nedeljo, dne 11. julija. Vsa narodna društva in slične korporacije v Mariboru in okolici pa prosimo, da na ta dan opuste po možnosti slične prireditve, in pohite k obmejnim Slovenjgoričanom, ki jih bodo pozdravili najiskreneje.

★ **Prosvetni oddelek ljubljanske oblasti** nam z ozirom na naše poročilo z dne 1. t. m., da ni kljub pozivu javil potreb za popravo šolskih poslopij, pošilja sledeče pojasnilo: Proračun ministrstva prosvete vsebuje v delu 234. postavko nove stavbe osnovnih šol; v delu 235. je proračunska postavka za popravilo srednjih in strokovnih šol, a v delu 237. je proračunska postavka za podporo šolskih občin glede učil, pohištva in knjižnice. Prosvetno ministrstvo nam je poslalo odlok glede popravila državnih poslopij za srednje šole. Ta odlok se pri nas sedaj izvršuje. Glede popravila osnovnošolskih poslopij mi, kakor povedano, v proračunu nobene postavke; zato tudi ni prišel noben odlok. Popolnoma neznano pa je šefu prosvetnega oddelka, da bi ministrstvo v tej stvari poslalo kakšen brzojav ali kakršenkoli poziv.

★ **Aleksandrovo** je Slovincem splošno še prav malo znan kraj in vendar je skoroda specifično slovensko morsko letovišče. Aleksandrovo, ki je do leta 1921. nosilo ime Prepat, je sicer vas, a je največji kraj na otoku Krku; šteje nad 3000 prebivalcev, dočim jih ima mesto Krk menda samo 1400. Lega Aleksandrova ob največjem zalivu na otoku Krku je za morsko letovišče idealna. Ko divja na odprtem morju od burje razburkano morje, se v prijetnem, letos novno zgrajenem kopališču v Aleksandrovem lahko udobno koplješ. Okolica prijetna kakor gotovo nikjer drugod na Krku: poleg vinogradov lepe rodovitne njive in celo razmerno prostorni travniki, dosti udobne ceste, tčletil: na Komič, v Vrtnik, v mesto Krk ali še bliže v nad vse prijetni Kanaf, takozvano škofovo pristanišče, kjer so se naselile letos mariborske šolske sestre, katerih pridnost vse občuduje. Zabave vedno dovolj; saj je tu skoro izključno slovenska družba in zdravi morski zrak vpliva zelo ugodno na vsakogar tudi v tem oziru, da se tu pozabijo vsa politična nesoglasja in nasprotja. Kot letovišče je Aleksandrovo še prav mlado, kajti šele dve leti je tega, kar so začeli zahajati sem letoviščarji in sicer skoro izključno Slovenci. Moramo pa v čast Aleksandrovem priznati, da odhaja od tod sleherni gost z najboljšimi vtisi. Ko bo preskrbljeno sčasoma v večji meri za udobnost, bo Aleksandrovo, glede na svoje velike naravne prednosti, ki jih ima pred mnogimi drugimi letovišči v našem primorju, postalo brez dvoma naša druga Opatija.

★ **Maturantje ljubljanske I. državne gimnazije odd. a) in b) I. 1906.** Pripravljalni odbor se je dogovoril na svojih sestankih, da proslavi 20. letnico mature dne 15. in 16. septembra t. l. v Ljubljani s sledečim sporedom: V sredo, dne 15. septembra, zvečer prijateljski sestanek, v četrtek, dne 16. septembra, skupni zajutek in obed, popoldne skupni izlet v okolico. Prosimo vse tovariše, ki se proslave nameravajo udeležiti, da javijo to na naslov dr. Milan Šubič, odvetnik v Ljubljani, čimprej, nakar se bo vsakemu dopisoval točen spored.

★ **Slučaj škrlatinke v Radovljici.** Na škrlatinko je obolel sinček g. davčnega uradnika Novaka. V četrtek so ga prepeljali v ljubljansko bolnico. Oblasti so ukrenile vse potrebno, da se epidemija ne razširi.

★ **Poštnega kongresa,** ki se je vršil 27., 28. in 29. junija, se je udeležilo nad 50 delegatov poštne maturskega društva. Na shodu so bili v največjem številu zastopani Hrvatje, a tudi srbski in slovenski delegatje so se udeležili zborovanja v precejšnjem številu. Namen kongresa je bil, da se sedanje krivice, ki jih trpe starejši poštni uradniki s srednješolsko izobrazbo, čim preje odpravijo ter se jim odpre 1. skupina II. kategorije državnih uradnikov. Tako je n. pr. v Sloveniji na stotine učiteljev in učiteljic v 1. skupini II. kategorije, med poštними uradniki sta pa samo dva Slovenca, ki zavzemata 1. skup. II. kat. in sicer: Ivan Bračko, šef ter. tel. tel. odseka in pa Joško Vrtovec, načelnik ljubljanske glavne pošte.

★ **Pogozdovanje v Dalmaciji.** Dalmatinski učitelji so s svojimi učenci započeli važno gospodarsko akcijo. Za počitnice so šli v planine in zasajajo goličave z mladimi drevesci. Mogoče je to v Dalmaciji dobro, pri nas pa je pomenilo le igrabo. Pogozdovanja naj se loti predvsem država, kateri plačujemo zadosti visoke davke, da za nas skrbi.

★ **Protialkoholno gibanje v Banatu.** Za središče protialkoholnega gibanja v Banatu so izbrali mesto Vršec. Za predsednika je bil izvoljen neki vinski veleindustrialec! Zato ne manjka časopisnih napadov in smesenj na to gibanje.

★ **Premalo sodnikov.** Vojvodinska odvetniška zbornica je poslala ministru za pravosodstvo memorandum, v katerem se zahteva, da ministrstvo takoj odpomore pomanjkanju sodnikov v Vojvodini.

★ **Kongres meščanskih šolskih učiteljev** se vrši 4., 5. in 6. julija v Sarajevu.

★ **Pobegli dijaki.** Radi slabih šolskih ocen so pobegnili od doma v Zagrebu trije gimnazijci.

★ **Kongres delavcev grafične stroke** se vrši sredi julija v Zagrebu. Ministrstvo za železnice je dovolilo 50 odstotni popust.

★ **Prepovedan list.** Ministrstvo za notranje zadeve je prepovedalo v naši državi francoski list »La vie ouvrière«, »L'Internacional de l'Euclignemaux«, »L'Internacional sindical rouge«, ki izhajajo v Parizu.

★ **Gimnazije in gimnazijci.** V šolskem letu 1925-26 smo imeli v Jugoslaviji 175 gimnazij z 83.559 gimnazijci.

★ **Pogrešajo** že več dni 60 letnega starčkalvana Kostreva iz Sp. Lakinice pri Šmihelu-Stopiču. Pred dnevi je odšel od doma ne da bi povedal, kam gre, ter se ni več vrnil. Sumijo, da se mu je omračil um in da se je mož kje ponesrečil.

★ **Pobegla defraudanta.** Pri neki trdki v Karlovcu je poneveril precejšnjo vsoto denarja in neznano kam pobegnil Franjo Delič, doma iz Dobove pri Sv. Petru. Vsi znaki kažejo, da je pobegnil v Ljubljano — morda je prišel na velesojem in zato se je dobro založil z denarjem. Mož ima na obeh licih brazgotine, na eni roki pa tetovirano žensko. — Podobna prijava je prišla iz Siska, da je tam ukradel neki Reje Franc iz Nevelj pri Kamniku tovarišu Milanu Luliču 700 Din in tudi pobegnil na ljubljanski velesojem.

★ **Krasna izbira bluz in otroških oblek:** Kristoflič-Bučar, Stari trg 9, Ljubljana.

★ **Najboljša štajerska in dolenska vina** se točijo na veseličnem prostoru velesojma paviljon Fr. Kham, delikatese, špecerija in vinarna, Miklošičeva cesta 8.

★ **Radioemanaeijsko termalno kopališče DOLENSKE TOPLICE**, (38° C), postaja Straža-Toplice zdravi z izvrstnim uspehom reumatizem, živčne bolezni: vnetje živcev, otrpne, neuralgije, ischias, ženske bolezni, eksudate, posledice zlomljenih kosti, zakasnelo rekonvalescencijo po težkih boleznih in operacijah, kron. kožne bolezni itd. Vsaka tukajšna kura je tudi okrepčevalna in omlajevalna. Elektr. razsvetljava, tekoča voda v sobah, sploh moderni komfort. Hrana ala carte ali v penziju. Cene znižane. Prospekte na zahtevo.

Ljubljana

○ **Groharjeva spominska razstava** v Jakopičevem paviljonu s 170 slikami čaka na vaš obisk, da se seznaniš z življenjskim delom velikega umetnika. Zbirka je kompletna in najjasnejše kaže silni razvoj slovenskega talenta, ki si je brez šol, brez priznanja in zadostne gnotne podpore priboril v življenju jetično smrt, narodu pa spletel ponosen venec kulturne slave.

○ **Vodstva v Groharjevi razstavi** so v soboto ob 17. uri, v nedeljo ob 11. uri in 17. uri, v ponedeljek ob 17. uri.

○ **Skupen izlet Stokovne zveze javnih nameščencev in Organizacija javnih nameščencev, somišljenikov SLS v Kamnik** je preložen na 11. julija in ne na 4. kakor je bilo prvotno določeno. Odhod z drugim vlakom ob 7.45 zjutraj z glavnega kolodvora. Člani, pridite z družinami in prijatelji! Odbora.

○ **Dr. Volavšek** ne ordinira od 4. do 18. julija.

○ **Čuden konec šolskega leta** v Sp. Šiški. V Šiški se je končalo šolsko leto z drugimi šolami vred 28. junija. Ob 8. uri je bila šolska maša za dečke ljudske in meščan-

ske šole. Šiškarji smo se zelo čudili, da morajo otroci imeti ta dan toliko nadzorstva, dočim pri šolskih mašah ob nedeljah nismo opazili nikoli nobenega nadzorstva na deških šolah. Ob taki slovesni priliki smo zares pričakovali, da bodo otroci peli pri maši, pa smo se v letošnjem šolskem letu že drugič varali. Petja ni bilo, zato menda sta gg. kateheta z našimi otroci rožnivenec molila. Ali ni nobenega g. učitelja, ki bi tudi cerkveno pesem dečke naučil? Po našem mnenju je zato sposoben že kakšen učitelj, saj druge ljubljanske šole pejojo tudi v cerkvi. Šišenska deška ljudska šola je pa ravno s tem pokazala, da ima gospode in gospodične, ki znajo učiti petje in tudi igrati, ker je ravno ta dan priredila dvakrat igrico s petjem. V meščanski šoli je pa, če se ne motimo, še poseben učitelj za petje. Prav hvaležni bomo šolski oblasti, če ukaže, naj se pri nas v Šiški na deški ljudski šoli in na obeh meščanskih šolah poleg narodnega petja poučuje vsaj nekoliko tudi cerkveno, kar se na deški ljudski šoli že godi. — Starši.

○ **Mestna občina ljubljanska** razpisuje oddajo betonskega kanala za električne kable v Dalmatinovi, Tavčarjevi in Cigaletovi ulici v skupni dolžini 520 metrov. Ponudbe je treba oddati do 11. ure v torek, dne 6. julija 1926 v mestnem gradbenem uradu, kjer se dobe med uradnimi urami vsi potrebni pripomočki.

○ **Brezplačno pojedino makaronov in špagetov,** pripravljenih na italijanski način, priredi tovarna testenin »Pekatec« v soboto, 3. julija, zvečer od 7. ure naprej in nedeljo 4. julija opoldne ter istega dne od 7. ure zvečer v velesojmski restavraciji g. Vekoslava Dolničarja. Vsi ljubitelji naših testenin se vabijo, da se udeležijo te pojedine. Brezplačne nakaznice se dobijo v razstavnem oddelku tovarne »Pekatec« paviljon H št. 456—458.

○ **Neznan potepuh.** Na Kralja Petra trgu so zalotili v stanovanju Karla Bolaffija v večernih urah neznanca, ki je stikal po stanovanju. Vlomilec je pravočasno pobegnil in ni odnesel ničesar. Vlomilec je krepke rasti, star okoli 30 let in je bil oblečen v temno-sivo obleko in lakastih čevljih.

○ **Tatvina ročnega vozička.** Pred tatovi ni nobena stvar varna. Tatinskimi postopajem je dobro vse. Tak postopaj je šel včeraj dopoldne mimo kleparske delavnice trdnice Bögl na Gospodovski cesti. Mimogrede se je vpregel v štirikolesni ročni voziček za prevoz manjših tovorov in ga je odpeljal proti Šiški. Voz je tat gotovo kje na Gorenjskem po ceni prodal.

○ **Krojači, šivilje, nešivilje,** važno je, če preberete mali oglas krojne šole, Stari trg 19.

Maribor

□ **45 letni jubilej mature** praznujejo danes, 3. in jutri 4. t. m. maturantje mariborskega moškega učiteljskega iz letnikov 1881 in 1880.

□ **Napredovanje.** Pri mariborskem policijskem komisarijatu sta imenovana gg. Franc Cajnko in Anton Pavletič za okrajna nadzornika policijskih agentov v 2. skupini III. kategorije.

□ **Premestitev.** Poštna uradnika Jakob Kuntarič in Anton Križ sta premeščena iz Maribora v Belgrad. Josip Hodnik je premeščen iz Pristave v Maribor.

□ **Selitev »Delavske politike« v Maribor.** »Delavska politika«, ki je dosedaj izhajala v Ljubljani, se preseli te dni v Maribor in prihodnja številka izide že tukaj. Uredništvo lista ostane najbrže isto. Tiskala ga bo ljudska tiskarna in izhajal bo dvakrat na teden.

□ **Udeležencem kongresa mešč. šol.** učiteljev v Sarajevu. Minister za promet je dovolil 75 odstot. popusta za vožnjo. Polovične karte naj udeleženci shranijo za povratek.

□ **Opozorilne tablice za voznike** v Gosposki, Jurčičevi in Slovenski ulici so tako nameščene, da jih je zelo težko opaziti. Avtomobilisti in vozniki, ki tablice ne opazijo ter vozijo po prepovedanih ulicah, se potem hudujejo, češ da so po krivici kaznovani, ker niso vedeli za prepoved. Dobro bi bilo, če bi magistrat v omenjenih ulicah namestil opozorilne tablice tako, da bi jih bilo mogoče na prvi pogled opaziti.

□ **Še en nov traktor za mariborsko mestno občino.** Mestna občina že ima en motorni traktor, v katerem se prevaža gramoz iz mestne gramoznice po mestu in po okolici za okrajno zastop. Ker se je ta traktor obnesel tako dobro in bo kmalu izplačan, namerava mestni stavbeni urad naročiti še enega, ki bo predvsem v službi okoli in bo magistrat lahko prodal nekaj parov konj, kojih vzdrževanje in oprema prideta dražje nego pogon traktorja.

□ **Zborovanje protestantskega seniorata v Sloveniji** se vrši v Mariboru v nedeljo, 4. t. m. Ustanovi se ob tej priliki »splošno protestantsko podporno društvo«.

□ **Zanimiva poskušnja gašenja ognja v njegovih početkih.** Dne 30. junija zvečer se je vršila na stavbišču poleg Tomšičevega drevoreda nad vse zanimiva poskušnja z ognjegasnim aparatom S. O. S. (Bodi brez skrbi). Nad 2 in pol metra visoka, iz suhih desk zgrajena utica je bila v navzočnosti čete tukajšnje požarne brambe pod poveljstvom kapetana g. Vollerja in številnega občinstva polita s 5 kg katrana in 2 litroma petroleja. Ker

pa katran ni hotel goreti, so polili utico še z 2 litroma bencina, na kar se je dvignil močan nad 6 m visok plamen. Vročina je bila tako neznosna, da so se morali navzoči pomakniti za več kot deset metrov nazaj. Ko je uta gorela z najhujšim plamenom, je naskočil ogenj ravnatelj g. D. in sipal vanj iz svojega aparata S. O. S. uničujočo kemlično zmes. V par sekundah je bil »požar« popolnoma pogašen in utica sama rešena, kajti požrešni plamen ni imel toliko časa, da bi bil napravil kako posebno škodo; očrnele so samo notranje z gorljivimi sredstvi polite stene. Splošni učinek te poskušnje je bil naravnost presenetljiv in neoporečne so vrline aparata, v katerem ostane ogenj uničujoča, popolnoma neskočljiva snov neizpremenjena leta in leta ob vseh vremenskih prilikah.

□ **Dan odgonašev** je bil pretekli petek za mariborsko policijo. Iz Zagreba je prispela cela pošiljatev za Avstrijo in mariborska policija jih je ekspedirala naprej. V zameno je dospelo iz Avstrije 12 izgonišev, med njimi nek težki zločinec, katerega zasleduje jugoslovanska policija že več let.

□ **Sejmsko poročilo.** Na svinjski sejm dne 2. julija se je pripeljalo 147 svinj in 4 koze. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari eden po Din 100—150; 7—9 tednov 180—200, 3—4 mesece 350—380, 5—7 mesecev 420—450, 8—10 550—580, 1 leto po 1000 do 1200; 1 kg žive teže 10.50—12.50 Din, 1 kg mrtve teže 15—17. Prodalo se je 80 komadov.

Celje

□ **Seja mestnega odbora SLS.** V ponedeljek, dne 5. t. m., se vrši seja mestnega odbora SLS in sicer v tajništvu pri Belem volu. Prosimo polnoštevilne udeležbe. — Odbor.

□ **Na celjski orglarski šoli** se vrši glavni izpit v torek, dne 13. julija t. l. K temu izpitu je pripravljenih šest (6) absolventov in to sledeči: Štefan Toplak iz Dobrovnika, Prekmurje, Anton Vračko iz Zibike, Franc Klančnik, Rečica ob Paki, Franc Meklav, Rečica ob Paki, Franc Šket od sv. Eme in Martin Marguc od Konjic. Izpit se vrši predpoldan ob 9. uri.

□ **Podružnica »Udruženja vojnih invalidov«** v Celju priredi dne 4. t. m. ob 9. uri predpoldne širši članski sestanek in sicer v mali dvorani Narodnega doma v Celju. Tega sestanka se udeležita tudi delegat kongresa iz Cetinja in delegat oblastnega odbora iz Ljubljane. Odbor podružnice vabi vse člane, da se v očičlad važnosti tega sestanka vsi udeležijo.

□ **Pomemben jubilej.** Poslednjo nedeljo je Kolektivna zadruga obrtnikov v Celju počastila moža, ki si je v svojem dolgem življenju pridobil neveljnih zaslug za obrtništvo v Celju. Na svojem sestanku je zadruga namreč izročila lepo diplomu svojemu članu in dolgoletnemu predsedniku gospodu Mihelu Altzieblerju, ki je bil eden soustanoviteljev te zadruge in do zadnjega občnega zbora tudi dolgoletni predsednik, dokler ni imenovan priklji ponovno izvolitev radi starosti odklonil. Ob priliki izročitve diplome ga je nagovoril sedanjí predsednik zadruge g. M. Hohnjec, ki se je jubilantu v imenu vseh obrtnikov iskreno zahvalil za njegovo nad vse uspešno delo. Posebno hvalevredno je pa bilo njegovo delovanje v onih časih, ko je bila slovenska obrt zatirana. Tu je znal objektivni predsednik g. Altziebler zastaviti svojo besedo in svoj vpliv in braniti tudi interese svojih slovenskih tovarišev. Tudi v nekdanji graški trgovski in obrtni zbornici je g. Altziebler vedno uspešno deloval v prosep obrtništva v Celju, ne da bi tudi pri tem svojem delu zabil na slovenske tovariše. Zato ga bo celjska zadruga ohranila vedno v najlepšem spominu. Tem besedam se je jubilaht prav priščrno zahvalil in sprejel diplomu, ki mu jo je zadruga poklonila.

□ **Hotel pri kroni,** ki je bil do sedaj last g. Canaka v Zagrebu, je bil v petek prodan na javni dražbi za Din 530.000. — Kupilo je hotel neko pivovarniško podjetje iz Zagreba.

Ptuj

□ **Invalidski cvetlični dan.** V nedeljo 4. julija t. l. predpoldan priredi invalidska organizacija v Ptuj invalidski cvetlični dan. Popoldne bo vrtna veselica v gostilni pri »Novem svetku« (več na lepakih). Cenjeno občinstvo se k prireditvi prav vlnudno vabi. V slučaju slabega vremena ta dan, se bo vršila ista prireditve 11. julija t. l. Odbor.

Kamnik

Koncerti godalnega kvarteta v »Kamniškem domu« na praznik sv. Petra in Pavla zvečer je pokazal, da je Kamnik lahko vesel take prireditve. Kvartet, ki si je izbral za svoj prvi nastop malce težke komade (posebno v prvem delu, ki je bil za občinstvo bolj nerazumljiv), je dela slavnih mojstrov izvajal s finim občutovanjem, jako lepo prednašal posamične dele z velikim upoštevanjem dinamike in agogike. Bil je res lep večer za one, ki imajo čut in zmisel za lepo, umetno glasbo. Zal, da je Kamnik pokazal, da ima v svoji sredi prav malo takih, saj je sedelo v prostorni, akustični dvorani komaj 50 ljudi. Toda v tolažbo izvajajočim povemo, da so bili to res samo taki, ki imajo zmisel za glasbo. In da so ti odhajali iz dvorane zelo zadovoljni, je lahko nastajajočim umetnikom v vzpodbudo. Koncert se ponovi v soboto, dne 3. t. m. ob pol 19. uri v Narodni čitalnici. Ker je čisti dobilek namenjen Jugoslovanski Matiči, upamo, da bo že vsled tega dvorana polna.

Nova maša. Na praznik sv. Petra in Pavla je sprejel Kamnik slovesno v svojo aredo novoma-

šnika g. Vilka Fajdiga iz Perovega, ki bo imel v nedeljo, dne 4. julija novo sv. mašo v farni cerkvi na Šutni. Pozdravila ga je na kolodvoru dekliška in fantovska Marijina družba, nakar je novo posvečeni odšel skozi slavoloke v sprejeto v farno cerkev, kjer je zbrani množici podelil novomašniški blagoslov. Novomašniška slavnost se bo po novi maši vršila v dvorani »Kamniškega doma« v večjem obsegu; in to je prav, saj Kamnik že od leta 1914 ni imel novomašnika iz svoje farnosti. Novomašniku pa želimo v Gospodovem vinogradu prav obilo blagoslova. Naj bi, znan že po svojem dosežanju delovanju za druge, postal priden delavec Gospodov na njivi slovenski!

Gasilska veselica v proslavo Vidovega dne je lepo izpadla, čeprav je bila udeležba na veselici slabša kot druga leta. Na predvečer se je vršil mirozov z godbo in skviti ter gasilci, pred veselico pa zborovanje na glavnem trgu. Istočasno se je vršilo v Gasilnem domu ustanovno zborovanje »Zveze bivših vojakov«.

Kočevje

Vojaški obisk. Zadnji čas je bival pri nas oddelek vojaštva s tremi generali, na čelu divizijski general M. Milodanovič.

Umrla je v petek 27. junija ga. Gretti Satler iz ugledne rodbine. Zastupila se je z veronalom. Vidovanska proslava na tukajšnji meščanski šoli se je vršila v nedeljo 27. p. m. in nas je razveselila s svojim ljubkim sporedom. V izbranih besedah je obrazložila zgodovinski pomen tega dne učenca IV. razreda Bižal. Sledil je telovadni prizor s petjem »Naprej zastava Slave«, deklamacija »Hajdukova oporoka« po učenci III. razreda Bartelme in končna točka igra v 5 dejanjih »Ivana d'Arc« Dvorana, v kateri se je slavnost vršila je bila zasedena do zadnjega kotička.

Vidovanska proslava na drž. realni gimnaziji. Točno po slovesni sv. maši v mestni župni cerkvi ob 9. uri popoldne se je vršila proslava Vidovega dne v risalnici. V govoru sedmošolca Šeška je zvenelo nekaj samozvestnega: tudi naš slovenski narod je pripomogel dosti do združenja in do maščevanja stoletnih krivic nad Turki. Vsled jasne izgovorjave in povdarjanja obeta biti Šeško dober govornik. Sledila je pevška točka pod vodstvom g. profesorja Silca. Nato je sledilo največje delo našega Prešerna: deklamacija sonetnega venca. Deklamiral je sedmošolac E. Boje, ki je že v opetovanih nastopih pokazal svojo zmožnost. Nato je v izbranih besedah pokazal dijaštvu smernice počitniškega udejstvovanja g. prof. dr. A. Bajec. Še sta sledili deklamaciji prvošolcev R. Kovačiča in D. Jermana, nato pa je razdelil g. ravnatelj 8 odličnim učencem knjige, spomin njihovi pridnosti in v vzpodbudo drugim. S petjem »Bože pravde« so zaključili proslavo. Tudi tu je bila dvorana do cela polna.

Razstave. V dneh 27., 28., 29. in 30. junija so bile razstave meščanske šole, gimnazije in zavoda za slepe. Vse tri razstave so bile močno obiskane.

Jesenice

»Kulturno-bojni petelinček«. V zadnjem času je začel neki neodgovorni dopisnik v »Domovinu« (št. 25 in 26) napadati našo duhovščino z raznimi insinuacijami in neosnovanimi očitki. Konstatiramo, da so pri akademiji meščanske šole sodelovali tudi naši Orliči in naše mladenke in da je prinašalo reklamo tudi naše časopise. Sicer pa je učiteljski zbor meščanske šole dopisniku že svoje povedal. Ali misli »Domovinin« dopisnik, da zna samo on pisariti v časopise? Priporočamo ga dobremu gospodu Oswaldu, naj ga v interesu dosežanje medsebojne lojalnosti malo prime za ušesa, da se ne bo zanesel tudi med nas ogabni osebnosti časopisni boj.

Trbovlje

»Zveza slovenskih vojakov iz svetovne vojne«, okrajni odbor v Trbovljah priredi v nedeljo 4. julija tovariški izlet k Sv. Katarini nad Trbovljami. Zbirališče ob 14. uri pri gostilni Dimnik, odkoder skupen odhod k Sv. Katarini, kjer se sestanejo z bivšimi vojnimi tovariši iz Hrastnika. V slučaju slabega vremena se vrši izlet prihodno nedeljo dne 11. julija t. l. To velja istotako za člane iz Hrastnika. — Vodstvo Z. S. V. Trbovlje.

»Izjava. Na večkratna Purkartova dopisovanja po raznih listih ne dam pravi nič, kar sam dobro zna, koliko da ga spoštujem. — Kadunc Alojz, rudniški hišnik.

»Obični zbor zadružne elektrarne. Zadržna elektrarna ima svoj obični zbor v četrtek, dne 22. julija popoldne. V odboru ni dosedaj nobenega našega priistaša.

»Umrla je blaga gospa Marija Podrenik, stara 68 let iz Globočaka. Bila je vzor krščanske žene, pridna kot mrvljica in je tako tudi odgojila svoje otroke. Dalje časa je bila gostilničarka v Društvenem domu in jo tudi nasleduje njena hči ga. Jordan. Ranjki svetli večna luč, ostalim pa naše sožalje nad izgubo njihove mamice.

»Koliko je danes zaposlenih delavcev pri rudniku. Rudnik šteje danes okoli 8720 delavcev. Od teh odpadejo na sledeča okrožja: vzhodno 680, zapadno 690, zunanjih obrat 250, Doberna 70, Neža 70, strojni obrat 50, osrednja delavnica 180, stavbni obrat 30, separacija 400, Dukič 850. — Produkcija premoga je dnevno 2800—2900 vozličkov ali okoli 200 vagonov. Pred redukcijo je bilo zaposlenih 8500 delavcev.

Cerklje ob Krki

Zalostno vreme imamo letos. Že nad mesec dni spravljajo ljudje krmo, a še danes ni vsa suha. Manjka pač kozoletov, ki so tu v naših krajih le redka prikazen. Kje bomo sušili snopje, tudi ne vemo. Navada je ta, da se snopje pusti kar na njivi — a letos! Dan na dan je dež. Pa še hladno je, saj toplomer ne kaže več kot 14 stopinj Celzija, čeprav smo v juliju.

Razstava ročnih del je bila na tuk. osnovni šoli zadnje nedelje, ponedeljek in na praznik. Vseh šol, so za sklep šolskega leta priredili kje kako igro, a pri nas šola nima prostora, a v Katoliški dom jih je sram iti. Smo pač »napredni«, v »Jutrovnem« stilu namreč.

Prosvetno društvo je na praznik sv. Petra priredilo Krivopriševnika kot zadnjo predstavo v tej sezoni. — Za sklep so navrgli kuplet »Domače težave«, ki je ugajal.

Tat se je oglasil podnevi pri Jekotovih in odnesel lepe tisočake. Ko bi bili ljudje že vendar enkrat toliko previdni, da denarja ne bi imeli doma, pa bi ne bilo potem toliko vzdihovanja! Denar, ki leži doma, tudi nikoli obresti ne donša. V hranilnici bi bil na varnem in obresti bi donšal.

Savinjska dolina

Velika orlovska prireditve se bo vršila prihodnjo nedeljo, to je dne 11. julija na Polzeli. Celjska ekapozitura priredi ta dan nastop vseh v nje-

nem okolišču organiziranih Orlov in Orlic. Prireditve bo celodnevna. Po prihodu jutranjega vlaka se podajo vsi Orli in Orlice v obhodu po vasi na prostor, kjer bo sv. maša. Po sv. opravilu se vrši ljudski tabor, na katerem govori br. dr. Godnič. Popoldne točno ob 3. uri sledi telovadni nastop članov, članje in naraščanja. Po nastopu prosta zabava Sodeluje celjska železniška godba.

Dopisi

Borovnica. Lepi pogreb rajnega kaplana Oblaka. Zapustil je solzno dolino polno trpljenja, kakor smo že poročali, borovniški kaplan g. Ivan Oblak. Umrl je v Leoniču v Ljubljani, kjer so mu usmiljenke ljubezno lajšale trpljenje celih 10 tednov. Na splošno željo je bil prepeljan s avtom v Borovnico. Borovničani so priredili svojem ljubljenski g. kaplanu tako lep pogreb, da mu je težko najti primere. Učiteljstvo, šolska mladina z belimi lilijami in ganljivim petjem, Orli, Orlice, požarna bramba, žandarmerija, Mar. družba, občinski možje itd., vse je tekmovalo v izrazih ljubezni in hvaležnosti. Kljub neugodnim razmeram glede obvestila je prišlo 22 duhovnikov. Cvetje — njegovo veselje, je pokrilo krsto in grob. Solze v obeh so pričale o lepi ljubezni, lepa molitev je tolažila dušo. Zato Borovničanom vsa čast in zahvala! Bog obilo plačaj v dušnem in telesnem oziru vsem, ki so na katerikoli način pokazali ljubezno do g. Oblaka v boleznih in po smrti!

Rogaška Slatina. Za nocojšnji koncert Glas. Matice iz Maribora vlada med zdravišči publiko največje zanimanje. Petje tega zbora je zlasti domačinom, ki so ga že prkarat imeli priliko poslušati, v najboljšem spominu. Programske točke koncerta kažejo tudi tokrat, da se bo nudil Rogaški elitni izreden umetniški užitek. Vstopnice od sobote v predprodaji.

Splošne dolžnosti davko-plačevalcev.

V III. ČETRTLETJU 1926.

(Objava Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.)

I. Hišna najemnina.

Za odmero hišne najemnine za I. 1927/28 v krajih, v katerih so hišni najemniki zavezani vsa poslopja, torej tudi poslopja, ki niso oddana v najem za I. 1927 v ostalih krajih, so hišni posestniki dolžni vložiti napovedi o donosu hišne najemnine pri pristojnem davčnem oblastvu do konca meseca avgusta t. l. Izpremembe, ki nastanejo glede višine hišne najemnine izza vložitve napovedi do konca I. 1926 se morajo davčnemu oblastvu sprosti naznanjevati.

Hišni posestniki, katerih v najem dana poslopja nimajo več nego 7 stanovanjskih prostorov, so upravičeni ustno napovedati hišno najemnino pri županstvu, ki zbira take podatke v tabelarnih zapisnikih.

II. Posebna pridobitna.

Za vložitev napovedi za I. 1926. poteče zadnji rok dne 1. julija 1926. Podjetja, ki še nimajo odobrenih zaključkov za preteklo poslovno dobo in torej napovedi še ne morejo predložiti, naj si takoj izposlujejo podaljšanje roka.

III. Davek na poslovni promet.

Davko-plačevalci, ki so zavezani plačevati davek po knjigi opravljenega prometa, so dolžni odpremiti davek za II. četrletje 1926 do 31. julija 1926 in hkratu predložiti prijavo.

Zamudniki se še posebej opozore na svojo dolžnost, ali s posebnim pozivom ali z javnim razglasom ter z zapretilom uradne ocene ter rednostnih glob.

IV. Dospelost direktnih davkov.

Dne 1. avgusta 1926 dospo v plačilo vsi direktni davki za III. četrletje 1926. Davčni uradi so upravičeni jih prisilno izterjati, če se ne plačajo v 14 dneh po dospelosti in zaračunavati poleg 8% zamudnih obresti še za opomin 1 paro od vsakega dinarja davčnega zaostanka. Ob istem roku zapade v plačilo tudi pavšalni davek na poslovni promet, ki se plačuje po višini prometa, opravljenega v I. 1925.

V. Davek na zaslužek telesnih delavcev.

Delodajalci, ki odpremljajo pobrane zneske z mesečnimi seznami, so dolžni odpremiti pobrane zneske in predložiti seznane do 14. vsakega meseca, delodajalci, ki odpremljajo pobrane zneske s četrletnimi izkazi, pa tekoma 14 dni po preteku vsakega četrletja, to je do 14. julija 1926.

VI. Razgrnitev predpisanih izkazov in prizivni roki.

O davkih, ki so jih davčna oblastva odmerila v II. četrletju 1926, so predpisni izkazi razgrnjeni prvih 15 dni meseca julija t. l., kolikor davčni zavezanci niso bili na izgrnitev izven tega roka posebej opozorjeni.

Prizivni rok se pričinja s 16 dnem po razgrnitvi in traja 15 dni.

DOSPELOST NEKATERIH PERIODIČNIH TAKS.

(Opozoritev Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.)

1. Od kuponov ali dividend kakor tudi od tanihni se plačuje 1% taksa v 1 dneh po odobritvi bilance (tarifna postavka 10, pripomba 5).

2. Do dne 15. julija t. l. morajo delniški družbe predložiti davčnemu uradu sezname otvarjenih ali tekočih računov v minulem polletju in plačati odpadočo takso v kolikor, ki se prilpepijo na seznamek (tarifna postavka 37).

3. Od dopolnilne prenosne takse v letnem iznosu nad 500 Din je plačati drugi obrok od 1. do vstetega 15. julija t. l. Za zamudna plačila se poleg 8% obresti pobere še kazenski znesek v dvakratni izmeri nepoložene takse. (tarifna postavka 12, pripomba 12).

4. Točilno takso za pravico, da se točijo pi-jače, je plačati za II. polletje 1926 do 31. jul. 1926. Za zamudna plačila se pobere kot kazni trikratni znesek redne takse. (Tarifna postavka 62).

Ljubljansko gledališče

Opera:

Začetek ob pol 20 uri zvečer.

3. julija, sobota: »MANON«. Gostuje g. Josip Rijavec. Red B.

4. julija, nedelja: »TANNHAUSER«, premiera izv. Josip Rijavec v naši operi. Danes v soboto, dne 3. julija gostuje na našem odru eden najedličnejših naših pevcev tenorist g. Josip Rijavec. Nastopi v eni svojih najboljših partij v Masnejevi operi »Manon«, kjer poje vlogo mladega grofa. Ostala zasedba je običajna z go. Lovčeto v naslovni vlogi. Predstava se vrši za abonente reda B.

Premiera Wagnerjeve opere »Tannhäuser«. V nedeljo, dne 4. julija se poje na našem odru znamenito Wagnerjevo delo: »Tannhäuser« in pevška tekma na wartburškem gradu. Opero je nastudiral ravnatelj g. Mirko Polič, zrežiral pa jo je višji operni režiser Zdenko Knittel. Posamezne vloge so v sledečih rokah: Elizabeta, nekletajoča deželna grofa poje ga. Zaludova. Venero ga, Čala-

la, pastirka pa ga. Ribičeva. Herman, deželni grof turinški je g. Belotto, vitezi in pevci pa sledeči gg.: Tannhäuser — Knittel, Wolfram — Holodkov, Walter — Kovač, Biterolf — Janko, Henrik — Mohorič in Reinmar — Zupan. Opera je scenično in kostumno popolnoma na novo opremljena ter se poje kot sklepna predstava letošnje operne sezone. Predprodaja vstopnic pri dnevni blagajni v opernem gledališču.

Mariborsko gledališče

Sobota, 3. junija ob 20. uri »Oidipus« ab. A. (Kuponi.) Zadnjič v sezoni. Zadnja predstava v sezoni.

Kres sv. Cirila in Metoda na ljubljanskem gradu.

Kres sv. Cirila in Metoda bo gorel jutri v nedeljo, 4. t. m., ob pol 9 zvečer na grajskih utrdah. Zgala ga bo ljubljanska delavska in dijaška mladina, Kurilo se bo, govorilo, pelo in igralo. H kresovanju je vabljen vso občinstvo. Če bo vreme deževno, se kres preloži na ponedeljek ob isti uri.

Krekova mladina v Ljubljani vabi vse člane in članice, da se udeležijo polnoštevilo kresovanja sv. Cirila in Metoda. Zažemo ga v nedeljo ob pol 9. uri skupno z dijaško mladino na ljubljanskem gradu. Vabimo tudi vse delavski in dijaški mladini naklonjeno občinstvo. — Predsednik.

Naše dijaštvo

Tovariše in tovarišice iz Ljubljane, akademike, srednješolce in dekleta vabimo na kres, ki ga bomo žgnali jutri zvečer ob pol devetih na grajski planoti skupno s Krekovo mladino v spomin slovenskih blagovestnikov. Noben pevec in nobena

VI. ljubljanski vzorčni velesejem.

Včerašnji obisk velesejma je bil znatno večji kakor predvčerašnji. Računati moremo, da je včerašnji posetilo velesejem še enkrat več ljudi kot predvčerašnjem. Sicer je tudi popoldne bilo deževno, vendar je bil obisk znaten. Računati ga moramo na 5000 oseb. V paviljonih je bilo opaziti večji naval. Zlasti paviljoni s spretnimi razstavljalci in s primernimi prodajnimi predmeti privlačujejo publiko.

Včerašnji dan je bil v kupčijskem oziru normalen. Večje zanimanje je bilo za poljedelske stroje, motorje in hladilne naprave. Čevlarski stroki gre dobro. Čevljev se mnogo prodaja. Nadalje se je publika zelo interesirala tudi za stroje za obdelavo lesa in kolesa. Iz informiranega vira smo čuli, da sta približno dve tretjini razstavljalcev zadovoljna s poslovnimi rezultati.

Izmed inozemskih obiskovalcev je omeniti Bolgare, ki se interesirajo za poljedelske stroje. Največ obiskovalcev velesejma pa je vsekakor iz južnih pokrajin in Vojvodine. Med inozemci so prišli obiskovalci iz Italije, iz Nemčije, Avstrije in Madžarske.

Kontrola na sejmu je bila izredno stroga. Kakor doznamo, je bilo »zaplenjenih« okoli 500 stalnih legitimacij, kar kaže, da je interes za sejma v Ljubljani res velik.

Največ trpijo radi deževnega vremena podjetniki na veseljem prostoru, kjer imajo sploh premalo pokritih mest. Letos so tudi cene na tem prostoru zmernejše kar se tiče jedi in pijače. In tudi kvaliteta je dobra.

PREGLED VELESEJMA.

Paviljon E. V tem paviljonu se nahaja papirna, kartonažna industrija ter izdelovalci pisarniških potrebščin. Pozornost v teh strokah vzbuja knjigovoznica K. T. D., ki ima razstavljeno ogromno poslovno knjigo — lastni izdelek in lepe poslovne knjige sploh. Nadalje moramo omeniti v papirni stroki tvrdki Bonač in Babka. Živilska industrija je zastopana po znani dalmatinski tvornici likerjev Buzolić et Komp. Nadalje razstavlja v tem paviljonu kemična industrija in M. Modic glasbene predmete. Izredno dobro je zastopana industrija pohištva, ki je napravila že več zaključkov. Ta panoga naše industrije ima razstavljene res prvovrstne izdelke. Tu vidimo izdelke tvrdki Remec et Komp., Andrej Kregar, Lipa, mizarska zadruga, Amann, Tržič, Erman et Arhar, Javor itd. Med drugim je omeniti čipke, ob strani paviljona se pa nahajajo večinoma tvrdke, ki prodajajo praktične novosti.

Paviljon F. Tu je koncentrirana železarska in strojna industrija, med katero so zastopane vse naše vodilne tvrdke, počenši od Strojnih tovarn. Nadalje imamo v tem paviljonu orožje, zunaj pa znano tvrdko Batjel — Tribuna z njenimi kolesi in Tatra-avtomobile.

Paviljon G. V paviljonu G imamo najprej jeklo K. S. D. in Ravnske jeklarne. Tu je največ avtomobilov: Peugeot, Buzatti, Amilear, Fiat, Opel, Oversea. V paviljonu je tudi elektrotehnika, motorna kolesa (D. K. W., Harley-Davidson, Peugeot, Douglas), gramofoni, med katerimi vzbuja pozornost žepni »Mikifon« za 670 Din. Na koncu paviljona je razstava francoskih in poljskih tvrdki, ter radia, zunaj pa se nahaja Barešić z avtomobili Gen. Motor Co. Razen tega so tu tudi poljedelski in pletilni stroji in stroji za obdelovanje lesa ter razni produkti železarske in jeklarske industrije.

Paviljon H. Tu je največ tekstilne industrije, razen tega pa tudi pisalni stroji, keramika, živila (Mirim-stolp, Pekate in Apetit), kozuhovina in snoli konfekcija.

pevka ne sme ostati doma. S seboj pripelje svoje domače. — Počitniška zveza.

Kamniško počitniško društvo »Bistrica« priredi dne 4. julija ob devetih zvečer v Zürich pri Radomiljah kresni večer sv. Cirila in Metoda. Spored je pester: 1. Otvoritev; 2. volitev zadržnih starešin in prvega starost; 3. kres in govor; 4. deklamacije; 5. petje in godba; 6. Blagovestnica, dramatični prizor (ustoličenel); 7. kolo; 8. petje, kupleti, šalji prizori itd. — Pridite v narodnih nošah! Godci prinesite godala! Za okrepčilo in prenočišča preskrbljeno! Okoličani in tudi daljnji gostje, pridite kresovati! V slučaju slabega vremena se kres preloži na naslednji dan! — »Bistrica«.

Uprava »Križ na gor« prosi vse dijake naročnike, da ji javijo svoje počitniške naslove na naslov: Uprava »Križ na gor« Ljubljana, Miklošičeva cesta 5. Obenem naj javijo tudi stare naslove, na katere so dosedaj prejimali »Križ na gor«.

Orel

Orel pri Dev. Mar. v Polju vabi k blagoslovljenju prapora v nedeljo, dne 4. julija 1926. Popoldne: Ob pol 9. pozdrav gostov pred ljudskim domom; Ob 9. sv. maša v župni cerkvi pri Dev. Mar. v Polju; Po sv. maši blagoslovljenje prapora; Orlovski tabor pred cerkvijo; Poklonitev prapora mrtvim članom na pokopališču. Popoldne: ob 2 uri na 4. javna telovadba. Cene: sedež k telovadbi 5 Din, stojišče 3 Din k veselici 3 Din. Potem bo velika vrtna veselica. Pri vsej prireditvi sodeluje domača godba. Ker je polovična vožnja po železnici dovoljena, nam vsakdo na odhodni postaji kupi listek z mokrim žigom, ki velja tudi za nazaj.

Naznanila

Strokovna zveza javnih nameštencev ima danes ob 20. uri redno odborovo sejo v klet: I. del. konzum. društva, Kongresni trg 2. Udeležite se polnoštevilo! — Tajništvo.

Olepševalno društvo v Rožni dolini priredi v nedeljo, dne 4. julija na Strelišču pod Rožnikom veliko ljudsko veselico. Zelo zanimiv in bogat spored. Začetek ob 15. (3.) uri. Vstopnina 3 Din.

V tem paviljonu se nahaja tudi izredno zanimiva razstava izdelkov učencev Srednje tehnične šole ter državnega urada za pospeševanje obrti, ki kaže, da je tudi naše obrtništvo zmožno zlasti glede kvalitete tekmovati z industrijskimi produkti.

Paviljon I. Tu je koncentrirana tekstilna in usnarska industrija, ki razstavlja res prvovrstne izdelke, kateri kažejo, da smo tudi v teh panogah zelo napredovali. Poleg velikih tekstilnih tvornic imamo več ljubljanskih konfekcijskih tvrdki in naše prvovrstne čevlarske produkte tvornice Pollak in Peter Kozina. V tem paviljonu so razstavljene tudi vrvi, razna usnarska galanterija, čipke, vezanine, leseni žebliji itd. Zunaj so razstavljeni vozovi, peči i. t. d.

Lastni paviljoni. V lastnih paviljonih so razstavili: Pollak, Ogrin, Združene opekarne, Split-cement, Union pivo, Florjancič, Globus-konzerve, Volta, Gellert (hladilne naprave), Steyr in Samer avtomobili, Kolinska, Acceto, Skoda-motorji ter arhitekt Lavrenčič.

MOTORNA KOLESA.

Zanimanje za motorna kolesa je na velesejmu veliko. Medtem ko pridejo avtomobili manj v ozir za športno publiko, se ta predvsem zanima za motorna kolesa. Kakor smo slišali, je že skoro vsem zastopnikom uspelo prodati kak voz ali pa več.

V naslednjem podajamo pregled cen najvažnejših znamk:

B. S. A. (angleška marka; zastopnik Jugauto, Ljubljana, Dunajska c.). 2½ HP, 349 ccm, Din 14.900 brez razsvetljave.

D. K. W. (zastopnik je Albert Achtig, Maribor, Trg Svobode 1), sportni model 1926, 4 HP, Din 13.000, s priklonim vozom pa Din 18.000 (turboventilator, tkzv. »Ballonbereifung«, poraba bencina 3 l).

Douglas (zastopnik F. Voršič, Maribor), 3½ HP, 348 ccm, Din 16.500, s priklonim vozom 24.500.

Frera (zastopa F. Batjel, Ljubljana, Karlovska cesta). Cene za to italijansko tvrdko se gibljejo med 6500 do 14.000 lir.

Harley-Davidson (zastopnik je O. Žužek, Ljubljana, Sodna ulica), 3½ HP, 250 ccm, mod. 1926. Magnet dolarjev 315, elektro dolarjev 335; 7-9 HP, 988.83 ccm, mod. 1926. Magnet dolarjev 418, elektro 454; 10-12 HP, 1207 ccm, mod. 1926, magnet 438 dol., elektro 474 dolarjev; priklonni voz dolarjev 190; te motorje urorablja jugoslovanska in ameriške armada ter policija.

Peugeot (zastopstvu tudi te tvrdke ima O. Žužek, Ljubljana, Sodna ulica), 1½ HP, Din 6000, 2½ HP Din 12.000 in 3½ HP Din 15.000.

Matchless (zastopnik je Agencija avtomobila »OM«, Belgrad, Jakšičeva ul.). Cene variirajo med 14.500 do 22.000 Din. Priklonni voz stane 5600 do 6300 Din.

Rudge-Whitworth (zastopstvo ima avtozavod E. Rosa, Ljubljana, Poljanska c.), 4.99 HP, 500 ccm, brez luči Din 17.700, luč (6 volt, elektrika) 2050 Din, priklonni voz 6090 Din, poraba bencina 3 l.

Število motornih koles v Sloveniji je sicer manjše kakor število avtomobilov, vendar zelo veliko. Anglija n. pr. ima čez 200.000 mot. voz. Amerika pa z milijoni avtomobilov samo 130.000, Francija ima 120.000 mot. voz, Nemčija pa 110.000. Zanimivo je, da ima Anglija več voz kakor Unija.

Dočim v Ljubljani prevladujejo Indian, B. S. A. in Harley-Davidson motorji, je na Štajerskem videti zelo veliko D. K. W. voz.

Tudi število mot. koles v Sloveniji zelo hitro narašča kakor tudi število avtomobilov.

Gospodarstvo

Hilarij Vodopivec:

Načrt zakona o neposrednih davkih.

(Konec.)

Oglejmo si še nekatere splošne odredbe, ki se nanašajo na vse davčne vrste in ki jih zakonski načrt navaja v posebnem poglavju pod naslovom: Odredbe o odmerjevanju davkov.

Kot jako umestno pozdravljamo odredbo čl. 107, s katerim se ukine taksa po tarifi 231 zakona o taksah, v kolikor se nanaša na davčne napovedi (prijava). Te napovedi bi bile torej kolka proste in s tem bi bila odstranjena dajatev, katere nikakor ni bila na mestu.

Vsa ocenjevanja in posebno ustanovljenje davčne podlage (osnovnice) za davek od podjetij, obrti in poklicev (sedanje obče pridobitne) in od skupnega dohodka (dohodnine) bi vršili po členu 113 davčni odbori. Ti odbori bi se postavljali za področje vsakega davčnega obseva prve stopnje. Po potrebi bi se moglo za področje enega davčnega obseva postaviti tudi več davčnih odborov in v tem slučaju bi se odredilo njihovo sedišče in teritorialno področje. Predsednika in njegovega namestnika, katere bi morala biti državna uradnika ali državna upokojenca, ter polovico članov in njihovih namestnikov, bi imenoval finančni minister, drugo polovico članov in njihovih namestnikov pa bi volili občinski odbori, vsak za svojo občino. Voljeni člani bi se vrstili in bi sodelovali pri sejah, v katerih bi se sklepalo o davčnih obveznostih njihove občine. Ta odredba je umestna, ker bodo sodili o prihodu in dohodku moške, ki najboljše poznajo prilike v občini. Ti odbori bi se postavljali za dobo dveh let. Preveč fiskalna pa se nam zdi odredba čl. 119 zakonskega načrta, da davčni odbor pri oceni ne more iti pod službeno ugotovljene podatke, katere je davčno oblastvo zbralo in predložilo davčnemu odboru, ako se pred odborom ne dokaže protivno. Preveč fiskalna — pravim — ker se v praksi more pojaviti slučaj, v katerem je težko dokazati neosnovanost predloga, posebno ako gre za negativni dokaz ali pa za prosto ocenjevanje. Tudi bi morala v tem slučaju davčna oblast skrajno temeljito postopati pri sestavljanju različnih predlogov, kar se pa z ozirom na veliko število davkoplačevalcev v praksi velikokrat ne dogaja. Mar naj se s tem prizna davčni oblasti nezmotljivost? Ali, naj služijo davčni odbori samo za to, da odglasujejo predloge davčnega oblastva in da jih smejo samo potrditi?

Važna je odredba čl. 121 zakonskega načrta, po kateri se vsi odbori sklepi naslednjega dne izpostavijo na trodnevni vpogled in po preteku treh dni teče rok za izročitev priziva. Rok za priziv je 15 dni. Državni zastopnik pa more vložiti priziv v roku od 8 dni po izteku roka za davčnega obvezanega. S to odredbo je državnemu zastopniku dana možnost izpodbijati vsak priziv davčnega obvezanega s svojim prizivom, katerega sicer najbrž ne bi bil niti vložil.

O prizivih proti odmeri davčnih odborov sklepajo reklamacijski (prizivni) odbori (čl. 132); ti odbori se postavljajo (čl. 133) za dobo dveh let na sedežu vsake oblasti za celo državo.

Uradni kurzi za julij. Finančno ministrstvo objavlja sledeče uradne kurze: napoleondor Din 218, turška lira 249.50, angleški funt 275, dolar 56.55, kapadski dolar 56.30, nemška marka 13.45, poljski zlat 7, šiling avstrijski 8, 100 fr. frankov 162, 100 švic. frankov 1.085, 100 ital. lir 204, 100 belg. frankov 163, 100 hol. goldinarjev 2.270, 100 romunskih lejev 24, 100 bolg. levov 40, 100 danskih kron 1.400, 100 švedskih kron 1.250, 100 norveških 1.250, 100 španskih peset 900, 100 grških drhem 70, 100 Kč 168, milijon madž. kron 795.

Kurzi eksotičnih valut. Ker pridejo v promet pri nas večkrat valute, ki ne kotirajo na naših borzah, navajamo v naslednjem kurze eksotičnih valut

njeno ozemlje razven mest z nad 50.000 prebivalci in v teh mestih za njihovo ozemlje. Reklamacijski odbori so sestavljeni iz predsednika in 8 članov in istotoliko namestnikov. Predsednika in štiri člane imenuje finančni minister, ostali člani pa se volijo tako, da vsaka občina v okraju pošlje po enega zastopnika in ti izvolijo 4 člane in 4 namestnike za določeni okraj. Na ta način izvoljeni člani sodelujejo v reklamacijskem odboru, kadar gre za obdavčenje davčnih obvezancev njihovega okraja. — Zakonski načrt ne pove, kako naj se izvrši volitev reklamacijskega odbora v mestih nad 50.000 prebivalci. Tehničen nedostatek ali pa tiskovni pogrešek?

Jako čudna in za Slovenijo nova je odredba čl. 136 zakonskega načrta, ki je prevzeta iz mažarskega zakonodavstva in se glasi: Ako davčni obvezanec ne izroči davčne napovedi v določenem roku, plača razven rednega davka kot kazenski davek:

1. 5 odstotkov, ako pa ne izroči napovedi niti na pismen poziv, še 10 odstotkov (torej skupno 15 odstotkov),

2. 25 odstotkov davka na dobiček podjetij obvezanih, da javno polagajo račune. — Te kazni odmeri davčno oblastvo sočasno z osnovnim davkom.

Ta odredba je vendar nekoliko prekruta in so kazni pretirano visoke, posebno, ako uvažujemo razmere na deželi, kjer davčni obvezanci ne izvejo zlahka objavljenih rokov za izročitev davčnih napovedi. Društva, obvezana na javno polaganje računov, pa bodo morala posebno paziti, da ne opustijo te zakonske dolžnosti, ker bi se jim drugače davek zvišal kar za četrtino. Zakonski načrt ne pove, dali se te kazni morejo odpustiti, ako davčni obvezanec dokaže, da ni po svoji krivdi opustil izročiti napoved (n. pr. vsled obojnosti, bolezni). Tudi ni v zakonskem načrtu rečeno, dali se k povišanemu davku pobirajo tudi doklade za samoupravna telesa.

Po členu 139 zakonskega načrta bi pripadala ovađu četrtina kazni, ki bi jo davčni obvezanec vplačal radi davčne utajitve. Ta odredba je nemoralna in moderna finančna veda perhorrescira take nagrade.

Zamudne obresti določa zakonski načrt v členu 143 z 12 odstotki; sedaj (člen 171 finančnega zakona za leto 1926—27) znašajo te obresti 8 odstotkov; 12 odstotne obresti se nam pač zdijo odušne in ni prav, da daje država svojim državljanom slabe zglede. Zamudne obresti naj bi ostale na sedanji višini, ki tudi že presegajo normalni predvojni odstotek približno 6 odstotkov.

Sklenem in pripomnim, da je bil namen mojim člankom pokazati glavne smernice zakonskega predloga kakršne so in kakršne ne bi smele biti. Se je čas, da se nedostatk pripravijo.

Uradni kurzi za julij. Finančno ministrstvo objavlja sledeče uradne kurze: napoleondor Din 218, turška lira 249.50, angleški funt 275, dolar 56.55, kapadski dolar 56.30, nemška marka 13.45, poljski zlat 7, šiling avstrijski 8, 100 fr. frankov 162, 100 švic. frankov 1.085, 100 ital. lir 204, 100 belg. frankov 163, 100 hol. goldinarjev 2.270, 100 romunskih lejev 24, 100 bolg. levov 40, 100 danskih kron 1.400, 100 švedskih kron 1.250, 100 norveških 1.250, 100 španskih peset 900, 100 grških drhem 70, 100 Kč 168, milijon madž. kron 795.

Kurzi eksotičnih valut. Ker pridejo v promet pri nas večkrat valute, ki ne kotirajo na naših borzah, navajamo v naslednjem kurze eksotičnih valut

konec meseca junija t. l. v dinarjih: argentinski pezo 21, britsko-indijska rupija 19, čilenski pezo 6, brazilski milreis 7.40, japonski jen 24, kanadski dolar 52, letonski let 10.20, litvanski lit 5.30, sirske funt 31, turška lira 27.50.

Carinski dohodki so znašali v prvi desetini junija t. l. 46.975.875 Din napram 45.656.988 Din v zadnji desetini maja t. l. Od 1. aprila 1926 do 11. junija t. l. so dosegli vsoto 861.099.801 Din.

Med. Od vseh strani dežele se množijo glasu, da bo leto malo medu. Mizo in deževno vreme je zelo škodovalo cvetju ne samo sadja, ampak tudi drugih rastlin. Zelo malo je rojev. Zato bo tudi letošnja produkcija medu manjša, kar bo poglavalno cene navzgor.

Električna centrala v Beli cerkvi (Banat). Mestni senat v Beli cerkvi (Banat) je sklenil znatno povečati električno centralo v svojem mestu.

Borza

2. julija 1926.

DENAR:

Zagreb. Berlin 19.47%—18.51%, Italija 200.01 do 201.21, (203.50—203.75), London 275.65—276.25 (275.05—276.25), Newyork 56.38—56.68 (56.36 do 56.66), Pariz 154.25—156.25 (157.08—159.08), Praga 187.38—188.38 (187.30—188.30), Dunaj 7.98% do 8.02% (7.985—8.025), Zürich 10.94517—10.98517 (10.9455—10.9855), Bruselj 157—159.

Zürich. Beograd 9.14 (9.135), Pešta 72.30 (72.30), Berlin 122.97% (122.975), Italija 18.32% (18.60), London 25.14 (25.14%), Newyork 516% (516), Pariz 13.85 (14.20), Praga 15.30 (15.30), Dunaj 73.02% (73), Bruselj 13.85, Bukarešt 246% (242), Sofija 3.72 (3.725), Amsterdam 207% (207), Madrid 83.20 (83.625), Kopenhagen 136.92% (136.97), Stockholm 138.60 (138.625), Oslo 113% (113.475).

Dunaj. Devize: Beograd 12.495—53, Kodan 187.05—45, London 34.35—45, Milan 25.04—14 Newyork 706—708.50 (708.80—707.15), Varšava 76.55—65. — Valute: dolarji 708.75, dinar 12.47 češkoslovaška krona 20.89.

Praga. Devize: Lira 119.80, Zagreb 59.725 Pariz 90.42, London 184.125, Newyork 83.70.

VREDNOSTNI PAPIRIJ.

Ljubljana. 7% inv. pos. 72.50—73.50, vojna odškodnina 805 den., zastavni listi 20—22, kom. zadolžnice 20—22, Celjska 193—195, zaklj. 195, Ljubljanska kreditna 175—195, Merkantila 100 do 104, Prašedion 865—870, Slavenska 50 den., Kred. zavod 165—175, Strojne 80—85, Trbovlje 368 bl., Vevče 102 den., Stavbna 55—65, Sešir 103 den.

Zagreb. 7% inv. pos. 72.50 den., agrari 41.50 do 42, vojna odškodnina 309—309.50, julij 314 bl., avgust 315—316, Hrv. esk. 101—102, Kred. 102 do 104, Hipobanka 56—57.50, Jugobanka 93—94, Prašedion 865—870, Ljubljanska kreditna 175 den., Slavenska 55—60, Srpska 180—181, Narodna 3980 do 4200, Ujed. Saraj. 95—115, Eksploatacija 10 do 15, Sečera 270—280, Nihag 22 den., Gutmann 195—210, Slavex 115 den., Slavonija 33—34, Trbovlje 360—362, Vevče 103 den.

Dunaj. Don.-sav.-jadr. 857.500, Alpine 255.100 Trbovlje 475.000, Hrv. esk. 147.000, Leykam 122.500 Hip. banka 71.000, Gutmann 262.000, Slavonija 37.000.

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani. dne 2. julija 1926.

Višina barometra 308'8 m

Opazovanja	Barometer	Temperatura v C°	Rel. vlaga v %	Veter in brzina v m	Oblačnost 0—10	Vrsta padavin		V Ljubljani je
						ob opazovanju	v mm do 7h	
Ljubljana (dvorec)	7	760.0	14.6	85	S 0.5	10	dež	12.2
	8	760.1	14.8	85	S 0.5	10		
	14	759.5	19.0	71	WNW 2	9		
Maribor	21	759.9	17.4	88	WNW 0.5	10	dež	
		760.3	15.0	89	mirno	2		32.0
		760.0	17.0	81	E 5	5		
Zagreb	8	758.9	16.0	86	mirno	4		
Belgrad		760.0	17.0	86	E 5	5		
Sarajevo		758.1	19.0	59	W 3	0		3.0
Skopje		758.3	16.0	84	mjrno	10	dež	26.0
Dubrovnik	7	762.7	18.0	—	N 1.5	5		2.0
Praga								

Barometer je reduciran na morsk gladino. — Visoki zračni tlak (barometer nad 765 mm) prinaša navadno lepo, nizki (pod 755 mm) pa padavinsko vreme. Barometer v mejah od 755 do 765 mm naznanja v glavnem spremenljivo vreme.

UNDERWOOD

pri Lud. Baraga, Ljubljana
Selenburgova ul. 6/1. Telefon štev. 980.

UNDERWOOD

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica Din 1'50 ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši Din. Oglasi nad deset vrstic se računajo višje. Za odgovor znanke!

VAJENEC

za sprejeme za tapetniško obrt s takojšnjo plačo pri Franc. Sajovic, tapetnik, Poljanska cesta 15. 4495

Trgov. pomočnica

z dežele želi premeniti mesto. Nastop takoj ali po dogovoru. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod šifro: »Vestna« št. 4490.

Trgov. pomočnik

mled, manufakturni, išče meslo trgov. pomočnika. — Ponudbe upravi lista pod »Pošlen« št. 4571.

Praktikanta

uprejme denarni zavod. Zahteva se strokovna predizobrazba in znanje jezikov. Ponudbe z natančnimi podatki in prepisi izpričeval pod »Denarni zavod« št. 4568 na upravo lista.

NOVE ORGLE

prospektne piščali, nove registre, elektr. ventilatorje in vsa popravila orgel, izvršuje strokovno in lastni delavnici po nizki ceni. ANTON DERNIC, izdelovalec orgel, Radovljica, Slov.

Mlekarna

na Gorenjskem nudi prvovrstno čajno maslo, odlikovano na II. mestu, zanesljivemu odjemalcu. Tedenska množina do 30 kg — ali po dogovoru po dnevni ceni. Poizve se v upravi pod št. 4554.

Stanovanje

2 do 3 sob in pritliklin iščem za takoj. Ponudbe upravi pod: Takoj 4573.

Staro perilo

se sprejme v popravilo. Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod št. 4577.

Razprodaja!

Dobre ohranjeno pohištvo, slamski in klebuki od 3 do 60 Din; baržan, traki, kiné za klobuke. Vse zelo poceni — vsled deložacije in opustitve obrti. Samo 40 par dni. — Sv. Petra c. 23, Ljubljana. 4576

Prometno KAVARNO

in SLASICARNO s stanovanjem oddam takoj v najem. Ponudbe strokovnjakov pod: »Stalna eksistencas« 4475 na upravo.

SEMENSKO

AJDO

črno in sivo oddaja

FRAN POGAČNIK,

LJUBLJANA,

Dunajska cesta št. 36.

Luka Vilhar

urur

se je preselil iz Kopitarjeve ulice na

Dunajsko c. 12.

Nedodelana HISA

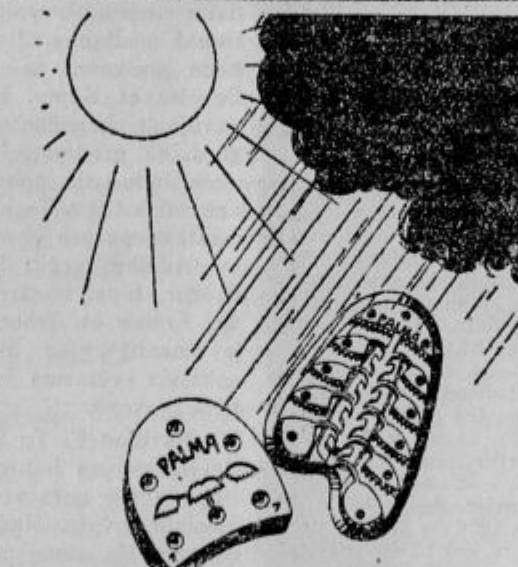
na križišču treh cest v šmarjetnih toplicah na Dolenjskem, pripravna za gostilno, trgovino ali za obrt, pod ugodnimi pogoji napredaj. Tozadevne informacije daje lastnik Pisma na Poštni predal št. 112, Ljubljana. 4308

Sprejme se

15 dobrih zidarjev

za ometavanje notranjih prostorov in fasad pri gradbi

MESTNE KLVNICE.

KAUČUK PETE IN DOPLATE

morate nositi ob vsakem času. »Palma« ni razkošje, ker daje elastično, prijetno hojo, marveč je za vsakega praktičnega in štedljivega človeka neobhodno potrebna, ker je mnogo trpežnejša in cenejša kot uanje. En poskus Vas bo takoj uveril. Poslej ne boste hoteli nositi čevljev brez »Palme«

6. ali 7. razreda, stanujoč

v Ljubljani, se sprejme takoj čez počinice 3 do 5 ure na teden k dijaku III. razreda realke za ponavljalni izpit čez matematiko in francoščino. Ponudbe z zahtevno honorarja od ure, je nasloviti na upravništvo tega lista pod šifro INŠTRUKTOR štev. 4558.

Strojno mizarstvo

in pogrebno podjetje

M. GOGALA

na Bledu.

Izvršuje solidno in iz zanesljivo prvovrstnega suhega lesa z večletno garancijo, pohištvo, portale, izloženca okna, vrata itd. Specijalna tvornica za izdelavo mrliških krst. Zahtevajte oferte. 4359

KDOR si želi nabaviti pravo južno

DALMATINSKO VINO

osobito peljško, naravnost iz kleti pridelovalcev, naj se obrne na agenta Niko Šuljaga v Trpanju (Pelješac), Dalm.

VAJENEC se sprejme takoj pri črkoslikarju Lud. Štraku, Ljubljana, Gospodarska ulica 4. 4559

Mlin

blizu Litije, s 3 orali zemljišča je naprodaj v Vinterjevo 43, železnika postaja Litija. 4556

INŠTRUKTOR-REALEC

6. ali 7. razreda, stanujoč v Ljubljani, se sprejme takoj čez počinice 3 do 5 ure na teden k dijaku III. razreda realke za ponavljalni izpit čez matematiko in francoščino. Ponudbe z zahtevno honorarja od ure, je nasloviti na upravništvo tega lista pod šifro INŠTRUKTOR štev. 4558.

Strojno mizarstvo

in pogrebno podjetje

M. GOGALA

na Bledu.

Izvršuje solidno in iz zanesljivo prvovrstnega suhega lesa z večletno garancijo, pohištvo, portale, izloženca okna, vrata itd. Specijalna tvornica za izdelavo mrliških krst. Zahtevajte oferte. 4359

KDOR si želi nabaviti pravo južno

DALMATINSKO VINO

osobito peljško, naravnost iz kleti pridelovalcev, naj se obrne na agenta Niko Šuljaga v Trpanju (Pelješac), Dalm.

MODROCE

afrik. žimnate in fine volnene ter vse drugo tapetniško pohištvo

kupite najceneje pri

RUDOLF SEVER

LJUBLJANA

Gospodarska cesta 6.

»PRI SOLNCU«

K. WIDMAYER

Pogačarjev trg (za vodo)

Perilo, opreme za neveste in novorojenčke, abtahi (peče). Vse vrste pletenin lastne tovarne. Na debelo posebne cene

KRAJNJI SOLSKI SVET

na Bučki

odda popravo

in preložitve dveh solskih peč. — Ogledati in ponudbe je staviti do 15. julija t. l. 4483

Umetno cvetje

in LISTJE, umetne vence ter šopke, nagrobne vence itd. si lahko ogledate na razstavi v paviljonu »E« 18—20 »Cvetličarna PODCETRTEK« — lastnik Rado Pregrad. Specialiteta: Mirtni venčci in šopki. 4489

Sadne milne

poceni, ima vedno v zalogi Rud. Knez, kličavna. v Radečah, Zidani most.

Oglje

bukovo, 5 do 8 vagonov, se takoj proda, kakor tudi manjša količina — pri Ivan BOGINA, Makole pri Poljčanah, Slovenija.

Iščem dobro idočo

GOSTILNO

v našem ali na račun, v mestu ali na deželi. Prevzamem oktobra ali novembra t. l. Ponudbe s pogoji je poslati na upr. »Slovenca« pod »Osebnopravica« št. 4408.

Steklena strešna opeka

je zopet na zalogi pri
»ZDRUŽENIH OPEKAR-
NAH« d. d. v Ljubljani.

„I“ 614
Ponave-platno
nepremotljivo, vseh vrst
A. Sinkovec, d. d. Grosuplje.

Pozor! DRVA NAJCENEJE

nabavite pri IVAN SIŠKA, parketna tovarna in
parna žaga — Ljubljana — Metelkova ulica št. 4.

BUKOVI ODPADKI OD PARKET, za 100 kg:
kratki 20 Din, dolgi 15 Din na skladišču. Dostava
na dom pri odjemu vsaj 500 kg po 5 Din za 100 kg.
BUKOVE CEPANICE, suhe, prost. meter:
mater dolge po 140 Din, kratke žagane po 150 Din,
klane po 165 Din, strankam in Ljubljani na dom.
ODBAJA V CELIH VAGONIH:
cepance 22 Din za 100 kg, okroglice 18 Din 100 kg,
vse franko vagon Ljubljana, glavni kolodvor.
Trgovci, uradi, banke itd., preskrbite si drva po teh
najnižjih cenah! — Na skladišču se oddaja drva tudi
v najmanjših množinah!

Naročajte „Slovenca“!

GRAMOFONE.

angleškega izvora, najnovjši
tipi in v najpopolnejši izdelavi
se dobe samo pri firmi

A. RASBERGER
LJUBLJANA, TAVCARJEVA UL. 5.

Moče znamk: Angel, Columbia, Homokord,
Odeon, Polyphon in Polydor, dobite iz prvega
vira, neprebrane, samo pri nas.

Najnovjši posnetki vedno v zalogi.
Za vsak, pri nas nabavljeni aparat jamčimo dve leti!
Vsa popravila se izvršijo strokovno v lastni delavnici.

Svarimo pred nakupom manjvrednega blaga: ni vse gram-
mofon, kar je temu podobno. Predno kupite kje drugje
gramofon ali ploščo, obiščite našo trgovino, da si ogle-
date našo zalogo.

Cenjenim čitateljem se priporočajo naslednje tvrdke:

Pri „AMERIKANCU“ Ljubljana, Stari trg 10 Kupite najceneje klobuke, slam- nike, perilo itd. Modno blago.	„Jugometalija“ r. z. o. z. Industrija pločevinastih izdelkov Ljubljana Kolodvorska ulica 18	FRANC LEVEC mesar govejega mesa Ljubljana tik Zmajevskega mostu, blizu Jugoslo- venske tiskarne	Rudolf Radovan tapetnik Ljubljana, Krekov trg 7
IV. Brundić & Fr. Rebernik Pleskarja in ličarja Ljubljana, Kotnikova ul.	Stanko Kešlin brivski salon Ljubljana Kopitarjeva ulica št. 1, nasproti Jugoslovenske tiskarne	Martinc, Černe & Komp. dr. z o. z., pleskarska in črkoslik. tvrdka, LJUB LJANA, Igriška ul. 6	Josip Satran specerijaska trgovina LJUBLJANA Šolski drev. 4 (Samostan)
FRANC FUJAN krovstvo in zaloga strešnih potrebščin Ljubljana - Galjeva 9.	TEOD. KORN kleparsko in instalacijsko podjetje Ljubljana Poljanska cesta št. 8	Josip Musar mesar, LJUBLJANA Sv. Petra cesta 61 in Šolski drevored	Oroslov Slapar krojač Niske cene. Ravnikarjeva ul. 13
Modna trgovina J. Eger Ljubljana, Sv. Petra c. 2	Ivan Križnar krovec Ljubljana Hrenova ulica št. 9	Oražem & Jančar pohištvena ličarja in pleskarja Ljubljana, Breg	Štefan Speletic sobni slikar Ljubljana, Rimska cesta 16
IVAN JAVORNIK mesar Ljubljana, Dobrebranska c. 7 Stojnica poleg Zmajevskega mostu	Jakob Kavčič parna pekarna Ljubljana, Gradišče 5 Podruž.: Prešernova 14	JOSIP OLUP trgovina manufakture in oblek Ljubljana, Stari trg 2 (na vogalu)	Pavel Sterle AUTOTAKSI Ljubljana, Poljanska cesta 3 Telefon 942
Franc Hitti zaloga vsakovrstnih poljedelskih strojev Ljubljana, Martincova cesta 2	Franc Jager tapetnik Kolodvorska ulica 28	K. Pečenko trgovina vseh vrst usnja in čevljskih potrebščin Ljubljana, Sv. Petra cesta 13	LEOPOLD ŠEGA jermesar Ljubljana, Poljanska c. 49
Angeloslav Krastnik manufakturna trgovina Ljubljana, Karlovska c. 8	Deželna lekarna pri „Mar. Pomagaj“ Mr. ph. M. Leustek Ljubljana, Resljeva cesta 1	PRISTOU & BRICELJ črkoslikarja, Ljubljana Aleksandrova c. 1 Telef. 908 Ustan. 1903	Peter Žitnik splošno kleparstvo LJUBLJANA Poljanska cesta 31

„I“ 614
Morska trava-civiliz
A. Sinkovec, d. d. Grosuplje.

Za čas VI. ljubljanskega velesejma
se priporoča tvrdka

IGN. ZAKGI „PRI NIZKI CENI“

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 3

ki nudi cenjenim odjemalcem veliko
izbiro raznega perila, nogavic,
rokavic, otroških in moških
majic. — Bluze. — Lepe dam-
ske obleke, komad od 80 Din
naprej. Razni nakit, vezanine ter vse
potrebščine za krojače in šivilje.

Priznana najnižje cene!

»PRI AMERIKANCU«

LJUBLJANA, STARI TRG ŠTEV. 10

kupite najceneje:
klobuke, slavnike, čepice, srajce, ovrat-
nike, dežnike in drugo modno blago.
ZA VELESEJEM ZNATEN POPUST!

„I“ 614.

Anton Šinkovec, d. d., Grosuplje.

„I“ 614.

Edino najboljši živalni stroji in kolesa
za rodbino, obrt in industrijo so le

JOS. PETELINCA

Najnižje cene! Gritzner, Adler Tudi na obroke!
LJUBLJANA, blizu Prešernovega spomenika.

Pouk v voženju brezplačno. Večletna garancija.

PILE (TURPIJE). RAŠPE

vsakovrstne, izdeluje strokovno ter prevzame
tudi vsa specialna naročila po zmernih cenah

plilarna IVAN FIGAR

Ljubljana, Gosposvetska c. (blizu gost. Novi Svet)

A. Amann, Tržič

moderno podjetje za fino in elegantno

pohištvo

špecialiteta: lepe jedilnice in spalnice v okusnih
formah v najsolidnejši izdelavi in nizkih cenah.

Razstavljeno „Velesejem“ paviljon E. št. 19-21.

Največje jamstvo za vsaki izdelek.

Jugoslavenski Zerković d. d. Maribor (Tezno)

Telefon 312. Brzjavil: Zerković, Maribor. Poštini predal 27

Pletilnica, tkalnica, galons kloddelek, barvarna, beflinica,
listiranje, apretura. Pleteni predmeti, čipke, trakovi,
galoni vsake vrste iz svile, volne, pavole, mercerizira-
nega in gvoždenega predliva. Največje in najuspešnejše
podjetje v Kraljevini.

Pletionica, tkaonica, galonski odio, bojadisaona,
bijelionica, listiranje, apretura, pleteni pred-
meti, čipke, trakovi, galoni sviju vrsta od svile,
vune, pamuka, mercerizirane i gvoždene predje.
Največe i najuspešnije poduzeće u kraljevini.

Krajevna zastopstva: Mjesna zastupstva:

Beograd: Marko Albahari, Knez Mihajlov vjenac br. 16. Zagreb: A. M.
Meworach sinovi, Bohoričeva ulica 7/II. Ljubljana: Vido Bratovž, Gospo-
svetska cesta 2. Sarajevo: „Reprezentanca“, poštini pretinac 109.
Skoplje: Jakob D. Benadon, Skoplje.

Velesejem paviljon „H“ št. 435-437

Veletrgovina

F. M. SCHMITT

v Ljubljani

priporoča

galanterijsko blago, kovčke in usnjene
izdelke, raznovrstno pletenino in volno,
igračke, otroške vozičke, devocijonalije
na drobno in debelo.

Točna in solidna postrežba!

ZAHVALA.

Ker nam je v naši neizmerni tugi
nemogoče zahvaliti se vsakemu poedin-
cu, prosimo vse sorodnike, znanke in
prijatelje, ki so nam ob nepričakovani
smrti našega preljubljenega in nepozab-
nega sina in brata

ŽANETA BRUMEC

izkazali svoje iskreno sočutje, darovali
prekrasne vence, šopke, nam pomagali
na kakršenkoli način, enako tudi pev-
sko društvo »Cankar« za v srce sega-
joče žalostinke in vsem, ki so spremili
nedolžno žrtev k večnemu počitku, da
sprejmejo tem potom najsrčnejšo za-
hvalo.

Spodnja Šiška, 2. VII. 1926.

Globoko žalujejo:

Ivan, Antonija, starši. — Tonka, Olga,
Anica, sestre. — Stanko, brat.

Atala.

Fr. R. Chateaubriand.

Lopez se je zelo začudil in me je hotel odvrniti
od moje namere. Opozoril me je na nevarnosti, ki
se jim izpostavljam, da namreč zopet padem v roke
Muskogulgov. Toda ko je videl, da sem se odločil, da
poizkusim vse, se je razjokal, in ko me je objel, je
rekel: »Pojdi, otrok prirode! Pridobi si ono neod-
visnost človeka, katere te Lopez noče oropati. Če bi
bil jaz mlajši, bi te sam spremljal v pustnjo, odkoder
imam tudi prijatne spomine, in bi te pripeljal v
naročje tvoje matere. Kadar boš v gozdovih, misli
včasih na starega Španca, ki te je bil gostoljubno
sprejel, in ne zabi, ljubiti svojega bližnjega, saj je
bila tudi prva izkušnja, ki si jo napravil s človeškim
srcom, tej ljubezni v čast.« Lopez je končal z molit-
vijo h krščanskemu Bogu, ki sem se ga jaz branil
častiti, in hteče sva se ločila.

Kmalu sem bil za svojo nevhvaležnost kaznovan.
Moja neizkušnost me je v gozdu zapeljala in četa
Muskogulgov in Siminolv me je ujela, kakor mi je
Lopez prerokoval. Spoznali so me za Natšeza po moji
obleki in po peresih, ki so mi krasila glavo. Zvezali
so me, toda zaradi moje mladosti čisto lahno. Si-
migan, voditelj čete, je hotel vedeti moje ime; od-
govoril sem mu: »Imenujem se Šakta, sin sem Uta-
lisija, unuk Miskuja, ki so več kot sto skalpov vzeli
muskogulskim junakom.« Simigan mi je rekel: »Šakta,
sin Utalisija, unuk Miskuja, veseli se: v veliki vasi
boš sežgal.« — »Dobro je,« sem odvrnil in sem
zapel smrtno pesem.

Ceprav sem bil ujetnik, se v prvih dneh vendar

nisem mogel zdržati, da ne bi občudoval svojih na-
sprotnikov. Kakor Muskogulg, tako je še posebno
njegov zaveznik Siminol vesel, ljubezniv in zadovo-
ljen. Njegov korak je lahek, njegovo občevanje od-
kritosrečno in veselo. Govori mnogo in živahno, njegov
jezik je blagolassen in gibčen. Niti starost ne more
Šašemom vzeti te vesele preprostosti: kakor stari
ptiči naših gozdov, družijo tudi oni svoje stare pesmi
z novimi melodijami svoje mladine.

Žene, ki so spremljale četo, so kazale radi moje
mladosti nežno sočutje in ljubeznivo radovednost. Iz-
praševale so me o moji materi, o prvih dneh mojega
življenja; hotele so vedeti, ali je moja zibelka iz mahu
visela na cvetočih vejah javora in ali so me lahne
sapice zibale zraven gnezda drobnih ptičev. Potem
se je tisoč drugih vprašanj tikalo mojega srca: vpra-
ševale so me, če sem kdaj v sanjah videl belo košuto
in če so mi drevesa v skriti dolini svetovala ljubiti.
Preprosto sem odgovarjal materam, hčeram in sopro-
gam ter sem jim rekel: »Ve ste gracije dneva in noč
vas ljubi kakor roso. Iz vas je rojen mož, da počiva
na vaših prsih in vaših usnih; ve veste skrivnostne
besede, ki preženejo vse bolesi. To mi je rekla tista,
ki me je rodila in ki me ne bo več videla! Ona mi
je tudi rekla, da so deklice skrivnostne rože, rasteče
na samotnih krajih.«

Ta pohvala je napravila ženskam mnogo veselja:
obsipale so me z vsakovrstnimi darili; prinašale so
mi orehov, javorovega sladkorja, sagamité^o, medvedjih
šap, bobrovih kož in školk, da bi me okrasile, in
mahu za posteljo. Pele in šalile so se z menoj in
potem so začele jokati, ko so se spomnile, da me

* Neke vrste testo iz koruzne moke.

bodo sežgali.

Neko noč, ko so bili Muskogulgi postavili svoj
tabor ob robu nekega gozda, sem sedel z lovcom, do-
ločenim za mojo stražo, zraven vojnega ognja. Naen-
krat sem zaslišal šumenje oblaci in neka
ženska z napol zastrtim obrazom je sedla poleg mene.
Solze so ji tekale izpod trepalnic; ob blešku ognja se
je svetil na njenih prsih majhen križ. Bila je prav
lepa: na obličju se ji je zrcalilo nekaj krepostnega in
hkrati strastnega, kar je vplivalo name z neodoljivo
silo. S temi čari se je pa še družila najnežnejša lju-
beznivost: skrajna čustvenost, spojena z globoko
melanholijo, je sijala iz njenih pogledov, njen smeh-
ljaj je bil nebeški.

Mislil sem, da je to deva zadnje ljubezni, ki jo
pošljeje vojnomu jetniku, da mu s čarom napolni
grob. V tem prepričanju sem ji rekel jecljaje in zme-
dono, kar pa nikakor ni prihajalo iz strahu pred gr-
mado: »Deva, vredna si prve ljubezni in nisi ustvar-
jena za zadnjo. Utripi srca, ki bo kmalu nehalo biti,
bodo slabo odgovarjali utripom tvojeja. Kako združiti
smrt in življenje? Zaradi tebe mi bo še bolj žal
življenja. Naj bo kdo drug bolj srečen s teboj kakor
jaz in dolg objem naj združi lano in hrast!«

Mlada deklica mi je potem rekla: »Jaz nisem
deva zadnje ljubezni. — Ali si ti kristjan?« Odgo-
voril sem, da še nisem zatajil bogov svoje hiše. Pri
teh besedah se je Indijanka nehotе zgenila. Potem
mi je rekla: »Obžalujem, da si še vedno hudoben
malikovalce. Mene pa je moja mati napravila krist-
janko; imenujem se Atala, hči Simagana z zlatimi za-
pestnicami in voditelja vojniki te čete. Gremo v
Apalašuklo, kjer boš sežgal.« Ko je Atala to izgovorila,
je vstala in odšla.

Priporočamo LJUDSKO KNJIZNICO (Jugoslovanska knjižarna v Ljubljani): 19. zv.
J. O. Curwood, Kazan, voliči pes. Kanadski roman. 18 Din, vezan 30 Din. — 20. zv.
Ed. About, Kralji gora. 21. zv. H. R. Hagard, Jutranja zvezda.
30 Din, vez. 40 Din. — 22. zv. Otroka kapitana Granta. Popotovanje okoli sveta.
v treh delih. 48 Din, vez. 58 Din.

„I“ 614
Dreta-optiki (Gurte)
A. Sinkovec, d. d. Grosuplje.

GODBENI
INSTRUMENTI
NA VELESEJMU
PAVILJON G.

Ekonom absolut
gospodar.
šole, samski, 25 leten,
želi stalnega mesta. —
Sprejme tudi kako dru-
go službo (les. trgov.).
Naslov v upravi št. 4476.

GLASOVIR
v popolnoma dobrem sta-
nju, ohranjen, po jako niz-
ki ceni naprodaj. Reflek-
tanti naj vprašajo pri g.
Josip Jakliču, Koševje
št. 201 pri kolodvoru. 4476

Krasen pes
bleški hrbi in otroški gu-
galni KONJ poceni na-
prodaj. — A. Jurkovič,
Spod. Šiška, Ziberlova
ulica št. 188/II. 4575

Prodaja se dobro ohranjen
HARMONIJSKI
nemški fabrikat. — Cena
3500 Din. — Ogleda se pri
gospod. Hergold, Slovenska
ul. 20 (dvorišče) v Mari-
boru.

LOKAL SE ODDA
v najem s trgovino me-
šanega blaga z inventar-
jem in zalogo v promet-
nem kraju. Naslov pove-
uprava »Slovenca« pod:
»Gorenjsko« št. 4465.

„I“ 614
Vrvi-motvoz
A. Sinkovec, d. d. Grosuplje.

Carina na obutev

Znaša že sedaj povprečno 50 %.

Predlog je stavljen, da se še poviša.

To bo povzročilo povišanje cen obutvi.

Podjetja, ki čakajo na to povišanje carine, bodo brez truda zaslužila vsled svojih zalog.

Ne pripadamo podjetjem, katera izkoriščajo ljudsko bedo.

Njim ne gre za blagostanje svojih odjemalcev.

Da omogočimo vsakomur nakup dobre obutve, prodajamo od danes poletno zalogo po znižanih cenah.

Naš odjemalec naš gospodar

Tatra

Na velesejmu v Ljubljani, paviljon »F«

Hanomag dvosedežen

auto, najcenejši v nabavi in za obrat. Stroški za vzdrževanje manjši, kot za srednje težko motorno kolo. Trpežnost motorja mnogo večja kot pri motorjih malih avtov. Konstrukcija popolnoma druga kot doslej. Možnost, da se pokvari in nevarnosti izključene. To potrjuje zadnja južnonemška potovalna tura nad 3500 km koncem junija 1926 v petih dneh po 24 ur dirjanja nad 1200 km v gorovju Taunus. To najtežjo poskušnjo vseh nemških športnih motornih prireditev je prestopal edini izmed šestih tekmecev do 750 ccm

brez kazenskih točk

„mali Hanomag“

s 500 ccm cilind. vsebine, izdelek Hannoverschen Maschinenbau A. G. Hannover, ustanovlj. 1835. Ostalih 5 tekmecev je bilo izločenih.

Dalje so na razstavi znameniti

štirisedežni „Tatra vozovi“

in »Benz« težki vozovi za ture, kolonialnega tipa, 6 do 7 sedežno vozilo za najslabše ceste. — »Benz« normal. 6 sedežni s trostopnim razplinjevalcem, z motorno zračno sesalko, 6 kratno ojačen z obroči Din 165.000.— franko zacinjen.

Tudi »Tatra« prevoznik in tovorni voz do 1000 kg. »Benz« in »Mercedes« tovorni in prevoznik vozovi do 6000 kg nosilnosti so na vrhu vseh prevoznih avtomobilov.

Glavni zastopnik za SHS: Kristijan Nusser.

Zagreb,

Beograd,

Vrhovčeva ul. 7. — Tel. 9—75. Cara Uroša 6a. — Tel. 28—14.
Zastopnik za Slovenijo: A. Stoinschegg, Rogaška Slatina.

Nabava drv.

Pri Komandi 8. žandarmerijskega polka v Ljubljani se bo vršila dne 28. julija 1926 ob 11. uri javna ustmena licitacija za nabavo 300 kubičnih metrov drv, potrebnih za Ljubljano.

Pogoji se morejo vpogledati vsak dan med uradnimi urami pri navedeni komandi.

Kavcije je položiti 5 odstotkov celokupne vrednosti nabave (tudi državljani 10 odstotkov).

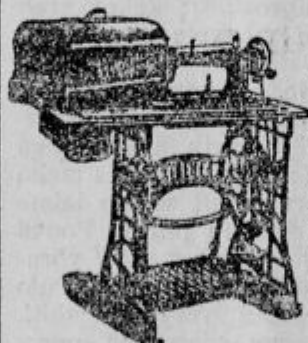
E. Br. 7629.

Iz pisarne komande 8. žandarmerijskega puka
u Ljubljani,
23. junija 1926.

L. Mikuš

Mesni trg št. 15

Tvornica dežnikov, zaloga
sprehajalnih palic.

Najpopolnejši
STÖWER
šivalni stroji

za šivilje, krojače in čevljarje ter za vsak dom. Preden si nabav. stroj, ogledajte si to izrednost pri tržki

L. BARAGA
Ljubljana
Selenburgova ulica št. 6/I.
Brezplačen pouk 151. jams.
Telefon št. 980.

Soročniki potrjim srcem nannanjam žalostno vest, da je 2. julija t. l. na Bledu ob 3. uri ponoči v Gospodu umrl naš oče, stari oče, stric itd., posestnik, gospod

Ivan Čop

Pogreb se bo vršil v nedeljo, dne 4. julija na Bledu.

Kopalne hlače, otroške majice, mrežaste, modne srajce, kravate, nogavice v raznih barvah, dokolenice, palice, nahrbtnike, čipke, dišeče milo, potrebščine za krojače, šivilje in čevljarje. Najnižje cene!

JOSIP PETELINC, LJUBLJANA
OB VODI BLIZU PREŠERNOVEGA SPOMENIKA

Ljubljanski velesejem je zopet tu

ter vabim vse obiskovalce istega, da si naj ogledajo veliko izbero raznih vzorcev aluminijaste, emajlirane, ružave, modre in sive ter železne posode, dalje razna orodja za obrtnike, stroje, okovja itd.

v lastnem paviljonu

tvrdke **STANKO FLORJANCIC**
trgovina z železnino v Ljubljani, Sv. Petra cesta 35.

Potrtega srca javljamo vsem znancem in prijateljem, da nam je preminul včeraj v četrtek 1. t. m. ob pol treh zjutraj, previden s svetotajstvi, naš nadvse ljubljani stric, gospod

Ante Pirija

v 81. letu svoje starosti.

Pogreb nepozabnega pokojnika se vrši v petek dne 2. t. m. ob pol treh popoldne iz mrtvašnice pri sv. Krištofu na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 2. julija 1926.

Žalujoči ostali.

V neizmerni žalosti naznanjamo, da je naš srčno ljubljeni, dobri soprog, oče, stari oče, tast in brat, gospod

Ivan Dougan

svetnik višjega deželnega sodišča,

v petek, dne 2. t. m. ob pol sedmih zjutraj, po kratkem trpljenju izdihnil svojo blago dušo.

Pogreb nepozabnega nam pokojnika se vrši v nedeljo, dne 4. julija 1926 ob pol štirih popoldne iz hiše žalosti Vegova ul. 8, na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 2. julija 1926.

Olga, soproga. — Boža por. Perhave, Stanka por. Modic, Ivo, Milan, Danilo, Nuša, Ljuba, otroci. — Dušan, vnuk. — Franjo, brat. — Josipina in Ana, sestre. — Dr. R. Perhave, Milan Modic, zeta. — Vsi ostali soročniki.

Elektrotehnične tvornice

Delniške družbe prej

Škodovi zavodi v Plznju

Glavno zastopstvo za Jugoslavijo:

Ljubljana, Selenburgova ulica št. 7. Telefon 966.

Inženirska pisarna v Beogradu in Zagrebu.

Proizvajajo: Vse vrste električnih strojev in aparatov, posebno cenene, solidne in ekonomične elektromotorje.

Grade: Kompletno električne centrale vseh vrst električne železnice in tramvaje, omrežja, linije visoke napetosti itd.

Poset inženirja brezplačno na razpolago.